

3 Aruba

Jubilarend Interexpo
Handelscongres geopend

9 Wereld

Interim-president
Burkina Faso terug op post

10 Financieel

Volkswagen-topman
neemt ontslag

12 Sport

Van Basten veegt
vloer aan met Crujff

Ouders mogen niet vrijwillig bijdragen

Geen geld voor Sinterklaas- en kerstfeest op Skoa-scholen

ORANJESTAD — Dit schooljaar geen Sinterklaas, geen kerstboom of andere feestelijke activiteiten op basisscholen die onder de paraplu van de Stichting voor Katholiek Onderwijs (Skoa) vallen. Volgens docenten zijn hier vanwege de bodemprocedure over het verhoogde schoolgeld geen middelen voor. Een vrijwillige bijdrage van ouders om de kinderen niet de dupe te laten worden, is niet mogelijk.

door onze verslaggever
Franciska Groen

Ouders stonden raar te kijken tijdens de eerste ouderavond van het schooljaar op één van de Skoa-basisscholen, toen zij hoorden dat er geen geld was om op school Sinterklaas of kerst te vieren. Maar dat was helemaal het geval op het moment dat de ouders vrijwillig aanboden om hier geld voor in te zamelen en het dus uit eigen zak te betalen. Het antwoord van een leerkracht daarop was namelijk: “Nee, Skoa mag geen geld van ouders vragen.”

Dreiging

Luigi Bergen, één van de ruim 500 ouders die een kort geding aanspande tegen Skoa vanwege een verhoging van het schoolgeld, laat weten dat hij hier niet van op de hoogte is. “Als dat zo is, lijkt het op een dreigement, wat door de rechter verboden is in het kort geding.” Skoa verloor het kort geding en inmiddels is een bodemprocedure gaande. Deze bodemprocedure zal volgens Bergen een aantal maanden gaan duren.

Vrijwillig

“Skoa mag wel geld vragen aan ouders, ze mogen

het niet verplichten”, stelt Bergen. “Activiteitengeld is geen probleem.” Hij licht toe dat van oudsher een bijdrage van de ouders gevraagd wordt voor activiteiten. “Vroeger werd 1 à 2 gulden per activiteit gevraagd en op een gegeven moment werd alleen één bedrag verzocht. Een rond bedrag voor het hele schooljaar.” Bergen noemt het bedrag van 75 florin. “Daarinnen werd het schoolgeld ondergebracht.” Volgens hem heeft de directeur van Skoa, Josette Daal, de verdeling toegelicht en die luidde: dat 25 florin van de 75 schoolgeld is, 10 florin verzekering en de rest activiteitengeld. “Dus naar 40 florin activiteitengeld.”

Ruggespraak

Amigoe nam ook contact op met een docent van een andere Skoa-school. Ook deze bevestigde dat er geen geld is voor genoemde activiteiten. Daal geeft aan niet op de hoogte te zijn van wat er door docenten is verteld tijdens de ouderavond. Dat wil zij eerst nagaan voordat zij een antwoord formuleert. Ook op de vraag of het ontbreken van geld te maken heeft met de lopen-

de zaak en of het nog meer consequenties heeft voor de leerlingen, wil ze niet direct een reactie geven. Ze wil eerst ruggespraak houden met het bestuur. Desgevraagd geeft Onderwijs-minister Michelle Hooyboer-Winklaar vanochtend aan dat zij pas wil reageren als Skoa bevestigt dat er inderdaad geen activiteiten zullen plaatsvinden en ouders niet vrijwillig financieel mogen bijdragen.

Bodem

Het bestuur van de stichting kondigde vorig jaar november aan dat het schoolgeld na veertien jaar verhoogd zou worden van 75 naar 250 florin. Daar stak de minister van Onderwijs een stokje voor. In overleg werd het bedrag op 175 florin vastgesteld. Maar daar was dus een grote groep ouders het niet mee eens. De groep spande een kort geding aan en won. De rechter verbood Skoa om het vastgestelde verhoogde tarief verplicht te stellen aan de ouders en geen enkel gevolg te verbinden aan het niet betalen daarvan tot aan het eindvonnis van de bodemprocedure. Het vastgestelde tarief behelst school- en aircogeld. Maar volgens de rechter is de overheid verantwoordelijk voor de aircos en de daarbij behorende kosten. Alleen Skoa diende hier toe nooit een aanvraag in. Ook bleef Skoa in gebreke met het indienen van jaar-

rekeningen. ‘Structureel en in strijd met de wettelijke plicht’ noemde de rechter het niet of te laat indienen van de jaarrekeningen over de laatste vier begrotingsjaren. Hierdoor kon de overheid de jaarrekeningen niet controleren en goed- of afkeuren voorafgaand aan de verstrekking van subsidie. Skoa ontving de laatste jaren dan ook een minimaal bedrag vanuit de overheid.

Drastisch

Het katholieke bestuur stelde na het kort geding dat zij ‘drastische gevolgen’ zal ondervinden in geval van ‘massaal onbetaald blijven’ van het verhoogde school- en aircogeld. Maar de rechter vindt dat én de stelling dat er dan een begrotingstekort van 1 miljoen florin ontstaat, geen hout snijden. Het is onvoldoende bewezen dat het door Skoa te geven onderwijs dan geen doorgang kan vinden.

Als Skoa in het recente verleden met een veel groter begrotingstekort ‘kampte’, heeft dit niet geleid tot sluiting van scholen of onderwijs op een onverantwoorde wijze, staat in het vonnis van het kort geding te lezen. Bergen geeft desgevraagd ook aan dat er geen consequenties zijn als het gaat om lesmateriaal. “Deze worden conform de Landsverordeningen kleuter-, basis- en voortgezet onderwijs door de overheid gefinancierd.”

Wi-Fi op vliegveld

ORANJESTAD — Tijdens een luxe receptie (een ‘Wine-Fi launch’) mocht minister Otmar Oduber van toerisme en transport gisteren het Wi-Fi netwerk op luchthaven Reina Beatrix activeren. Setar-directeur Roland Croes en James Fazio, directeur van Aruba Airport Authority, hielden een speech. Het installeren van het draadloze netwerk is volgens planning verlopen, want het zou aan het einde van het derde kwartaal van dit jaar klaar moeten zijn. Gratis Wi-Fi voor reizigers is onderdeel van de verbouwing en renovatie van de luchthaven, waar Aruba Airport Authority de komende vijf jaar 150 miljoen florin voor uittrekt.

Onderzoek Mitch Henriquez bijna klaar

DEN HAAG — Het onderzoek in de zaak Mitch Henriquez is bijna klaar. De Rijksrecherche overhandigt het dossier waarschijnlijk eind oktober aan het Openbaar Ministerie.

Henriquez stierf in juni hoogstwaarschijnlijk na zuurstofgebrek door hardhandig optreden van agenten die hem arresteerden. Dat gebeurde bij een mu-

ziekfestival in het Zuiderpark in Den Haag. De dood van de 42-jarige Arubaan was de aanleiding voor protesten die uitliepen op rellen in de Haagse Schilderswijk.

Bij de arrestatie van Henriquez waren vijf politieagenten betrokken. Zij zijn allen verdachten en inmiddels gehoord. Het OM heeft nog geen beslissing genomen over hun vervolging. In het onderzoek zijn ook tientallen getuigen gehoord en beeldopnamen verzameld en bekeken.

Nieuwe Griekse regering beëdigd

Leden van de nieuwe regering leggen ook een religieuze eed af tijdens de aanstellingsceremonie op het presidentieel paleis in Athene.

ATHENE — Drie dagen na de verkiezingsoverwinning van Alexis Tsipras met zijn partij Syriza is de nieuwe Griekse regering vandaag beëdigd.

Tsipras, die maandag al werd beëdigd als premier, heeft gekozen voor een voortzetting van zijn eerdere kabinet. Zoals bekend is Euklides Tsakalotes minister van Financiën. Nikos Kotzias leidt opnieuw het ministerie van Buitenlandse Zaken. Tsipras heeft één belangrijke extra post gecreëerd:

een plaatsvervangend minister van Financiën. Giorgos Chouliarakis heeft als taak alle afspraken met de Griekse schuldeisers na te rekenen. Chouliarakis heeft veel ervaring in de onderhandelingen met de schuldeisers van Griekenland. Syriza won zondag met 35,5 procent van de stemmen.

‘Europeanen op termijn wellicht minder oud’

LONDEN — Europeanen drinken en roken te veel en meer dan de helft is te dik. Ze lopen zo het risico op hartproblemen, kanker, diabetes en chronische longziekten. Nu stijgt de levensverwachting nog, maar als dit zo doorgaat zou het kunnen dat de huidige jongeren minder

lang leven dan hun grootouders, stelt de Wereldgezondheidsorganisatie WHO. In een vandaag verschenen rapport van de organisatie staat dat veel Europese landen de risico's op vroegtijdige dood door bijvoorbeeld auto-ongelukken omlaag hebben gebracht, maar dat de sterf-

tecijfers door obesitas, tabak en alcohol ‘alarmerend hoog blijven’. Gemiddeld wordt per inwoner 11 liter pure alcohol per jaar gedronken en 30 procent rookt. Bovendien heeft bijna 60 procent last van overgewicht of zwaarlijvigheid.

5 Chinese agenten doodgestoken

PEKING — Gewelddadige activisten in China hebben zeker vijf agenten doodgestoken bij een kolenmijn in de westelijke provincie Xinjiang.

De steekpartij was afgelopen vrijdag, maar kwam vandaag pas naar buiten via de nieuwszender Radio Free Asia. Tientallen mensen raakten gewond. De daders

zijn waarschijnlijk Oeigoeren, een etnische islamitische minderheid in China die streeft naar onafhankelijkheid. Oeigoeren plegen geregeld aanslagen. Afgelo-

pen juni bestookten separatisten de politie met messen en bommen bij een contro-lepost in Kashgar. Daarbij kwamen achttien mensen om het leven.

De Chinese overheid houdt dergelijke aanslagen meestal stil.

ARUBA CHAMBER 85TH CELEBRATION EVENT
"FROM RED TAPE TO RED CARPET"

Date: October 22, 2015

Venue: Hyatt Regency Resort

Time: 7:00 pm - 12:00 am

Price: \$100

Live entertainment by Buleria

RBC Royal Bank

AFAS software

85 years

KAMLR VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID ARUBA

the plaza
Cafe
Broccoli kaassoep \$ 6.
Lunchcombo: Steaksandwiches met kaas champignons en ui + soda AWG 10. Barhap: Spaghetti carbonara \$ 10
Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

SIDEBAR
BISTRO ARUBA
DAGELIJKS OPEN VOOR ONTBJT, LUNCH, DINER & BORREL
ZONDAG - DONDERDAG 08:00 - 24:00 UUR
VRIJDAG & ZATERDAG 08:00 - 01:00 UUR
DAGELIJKSE SPECIALS
6 GROTE FLAT SCREENS
BARREL AGED COCKTAILS
GRATIS WIFI
& LUSKOUDE TAPRIEREN
KIDS MENU & KIDS CORNER
RENAISSANCE (SEAPORT) MARKETPLACE | ORANJESTAD
TEL: +297 588 5511 | WWW.SIDEBARARUBA.COM

Parkeer probleem,
maar niet in cafe the plaza,
voldoende gratis parkeer gelegenheid
dus U kunt lekker borrelen
en eten in the plaza.

TEDx Aruba
Independently organized TED event
23 SEPT. '15
CAS DI CULTURA
ISLAND OF SUSTAINABLE SOLUTIONS
Time: 6 PM - 11:30 PM
BUY TICKETS NOW!!
PRICE: \$95,- (excl. taxes)
ARUBA DIVI RESORTS

FUNDACION
GUAMI

FAVI
Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita
Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@scartnet.aw
website:
http://www.favi.org

Registra pa Appeltjes van Oranje 2016

Ban traha hunto! Esey ta e lema di Appeltjes van Oranje 2016.

Pa Appeltjes van Oranje 2016, Oranje Fonds ta buscando areanan di recepcion popular y bou propio maneho. Nos ta pensando riba areanan di recepcion unda directiva, maneho y programacion ta den man di boluntario y unda ta tene actividad pa henter e bario.

Bo ta involvi den un iniciativa asina? Registra esaki **no mas tarda cu 25 di september 2015** pa Appeltjes van Oranje 2016!

E premio anual ta consisti di e.o. un suma di placa di € 15,000,- y ta wordo presenta pa Reina Máxima, dama protectora di Oranje Fonds.

Mas informacion y procedura di registracion: www.oranjefonds.nl/appeltjes.

Oranje Fonds
voor sociale initiatieven
Brengt ons bij elkaar.

Caribbean Sea Jazz Festival Aruba
SEPTEMBER 25 & 26, 2015
Renaissance Festival Plaza
3 STAGES, ART GALLERY
FOOD COURT WITH 8 DIFFERENT RESTAURANTS
ARUBA INSPIRATION WEEK
SEP 24-25 2015
SEP 25-26 2015
SEP 26-27 2015
FOOD & THE MIND
FOOD & THE SOUL
FOOD & THE BODY
COME HUNGRY, LEAVE HAPPY

PRE-SALE \$55,- :: DOOR PRICE \$70,-
VIP - TABLE / COCKTAIL TABLE: ORDER ONLINE OR CALL 5880211

DOWNLOAD THE APP!

:: FRIDAY - SEPTEMBER 25 ::

:: SATURDAY - SEPTEMBER 26 ::

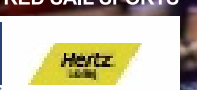

TICKETS AVAILABLE AT:

SUPERFOOD • PLAZA BOOKSHOP • VALERO O'STAD • VALERO ESSOVILLE • THE MARKET AT ALHAMBRA • DE PALM TOURS DESKS • RED SAIL SPORTS

CARIBBEANSEAJAZZ.COM

...AND MANY MORE TBA

TV Teach
Wak Pa Bo Sifun
Turabienas 6:30 pm
y diadomingo 11:00 am
Canal 13 Tele Aruba
www.tv-teach.com
Powered by Stichting BEULAH
Wayaca 25 Telf: 690-0099

Antiques Louie XV & Curiosities
Rococo Plaza rd 4
Tanki Lindert ph 7415640
Open Mon-Frid 9-1pm
Afternoon 3pm-5pm
Sat. Only 9am-1pm
We sell Bubble Wrap
www.antiquesaruba.com FBook: antiques aruba, fleamarket outlet

THE CINEMAS
thecinemas.aw
Valid till September 23

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
EVEREST 3D daily: 5:45 8:45 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:30 NEW PG-13	EVEREST 3D daily: 6:00 9:00 matinee: 3:00 late show: 11:45 NEW PG-13
BLACK MASS daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:30 NEW PG-13	BLACK MASS daily: 5:45 8:45 matinee: 2:30 late show: 11:45 NEW PG-13
THE VISIT daily: 7:30 9:45 matinee: 12:00 late show: 11:30 PG-13	EVEREST IN 2D daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 NEW PG-13
THE PERFECT GUY daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:45 PG-13	THE PERFECT GUY daily: 4:45 7:15 9:30 matinee: 2:15 late show: 12:00 PG-13
MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS 3D daily: 6:15 9:00 matinee: 12:15 3:15 late show: 11:45 PG-13	MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS 3D daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG-13
MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS IN 2D daily: 4:00 7:00 matinee: 12:45 late show: 11:45 PG-13	MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS IN 2D daily: 5:30 8:30 matinee: 2:00 late show: 11:30 PG-13
SHAUN THE SHEEP MOVIE matinee: 12:00 2:15 late show: 11:15 PG	NO ESCAPE daily: 8:15 late show: 11:15 PG-13
STRAIGHT OUTTA COMPTON daily: 4:30 matinee: 12:00 late show: 11:45 PG-13	MISSION: IMPOSSIBLE ROGUE NATION daily: 5:15 late show: 11:45 PG-13

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

Arke heet vanaf 1 oktober **TUI**
Onze nieuwe naam zie je terug op vliegtuigen en sales offices. Misschien even wennen, maar onze service, prijs-kwaliteitverhouding, behulpzame crew en tickets tegen de voordeligste prijzen, blijven zoals je van ons gewend bent. We gaan alleen 'toewie' heten. Als TUI fly blijven we de airline waar alles precies kan zoals je wilt. Wij proberen je wensen te overtreffen.
Discover your smile

KOOYMAN
EXTENDED HOURS
BE THE FIRST TO ENJOY ALL SPECIAL PRIZES FROM OUR FOLDER
THURSDAY SEP 24TH TILL 8PM!
Kooyman Megastore Aruba Av. E. J. (Watty) Vos 20
maandag-zaterdag: 7am-6pm • zondag: 9am-2pm
www.kooymanbv.com • [facebook.com/kooyman.megastore.aruba](https://www.facebook.com/kooyman.megastore.aruba)

VACATURE
P.O. Box 569 Oranjestad, Aruba. Tel. 527-4000 Fax. 587-0541
www.arubahospital.com
Dr. Horacio E. Oduber **HOSPITAAL**
Het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal heeft bij de Poli Interne Geneeskunde een plaatsingsmogelijkheid voor een:
Diabetesverpleegkundige
Functie-inhoud
• Verloopt en coördineert de (poliklinische en klinische) zorg.
• Geeft educatie, voorlichting en begeleiding.
• Reposeert patiënten en relaties bij eventuele psychosociale problematiek.
• Levert een bijdrage aan zorginnovatie en deskundigheidsbevordering op het gebied van diabetes mellitus.
• Verricht administratieve werkzaamheden zoals registratie van patiëntengegevens.
• Neemt deel aan de multidisciplinaire besprekingen.
Functie-eisen
• Is in het bezit van het diploma van verpleegkundige.
• Heeft een vervolg studie op het deelgebied diabetes mellitus gevolgd of is bereid deze te volgen.
• Beschikt over relevante ervaring als verpleegkundige met de specifieke patiëntengroep.
• Beschikt over aantoonbare affiniteit met de doelgroep.
• Is in staat om een actieve rol aan te nemen bij het instellen van de diabetes patiënten.
• Beschikt over een hoge mate van zelfstandigheid.
• Is klantvriendelijk, flexibel, stressbestendig en nateg in de omgang met de specialist(en), het team, de patiënten, hun familieleden en overige disciplines.
• Beschikt over uitstekende mondelinge/schriftelijke uitdrukingsvaardigheid in het Papiamentu, Nederlands, Engels en eventueel Spaans.
• Is bereid om in de nabije toekomst 24 uur bereikbaarheidsdienst te draaien.
Arbeidsvoorwaarden
De functie van Diabetesverpleegkundige is ingeschaald volgens de FSWG 3.0.
Informatie en Sollicitatie
Meer informatie over deze functie is verkrijgbaar bij Mevr. I. Hartmans, via tel. 527-4000, toetsel 4157 of e-mail: i.hartmans@arubahospital.com. Uw schriftelijke sollicitatie met uw CV, kunt u uiterlijk tot 2 oktober 2015 richten aan: Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal t.a.v. Carolien Hodge, Sr. HR-Adviseur, Postbus 569, Oranjestad, Aruba. E-mail: c.hodge@arubahospital.com.

Now Available!
3-6-9-12-18 & 24 Month Credit options
HOME & NATURE
Avenida Millo Groes 70
Tel. 584-4488
Open from Monday thru Saturday
From 10:00 am till 6:00 pm
Home & Nature Aruba
www.homeandnaturearuba.com

Jubilerend Interexpo Handelscongres geopend

ORANJESTAD / AMSTERDAM — Zwart geld, veiligheid en het sociale belang van buitenlandse investeringen kwamen vandaag aan de orde tijdens de eerste drie presentaties van het Interexpo Handelscongres in Amsterdam. Tijdens het tweedaagse evenement kunnen vertegenwoordigers van Europese bedrijven contact leggen met afgevaardigden van landen en organisaties in het Caribisch gebied, ervaringen uitwisselen en kennis nemen van de laatste ontwikkelingen.

door onze correspondent
Otti Thomas

De 20ste editie van het congres in het luxe Intercontinental Amstel Hotel werd officieel geopend door minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Plasterk verwees naar het belang dat binnen het Koninkrijk gehecht wordt aan een stabiel financieel systeem en goed bestuur. Hoewel maatregelen op dat punt niet altijd door iedereen op prijs worden gesteld, maakt stabiliteit de Caribische landen van het Koninkrijk erg aantrekkelijk voor bedrijven en investeerders, zei de minister. In een persoonlijke noot voegde hij hieraan toe dat het staatkundig verband ook een toegevoegde waarde heeft als het gaat om onderwijs. “Vaak wordt verwezen naar studenten uit het Caribische gebied die in Nederland komen studeren. Maar mijn zoon vertrekt begin volgend jaar naar Curaçao voor onderzoek op het gebied van geothermische energie als deel van zijn masters in

Marisol Lopez-Tromp (rechts) met naast haar Andin Bikker, bij het Interexpo Handelscongres.

natuurskunde. Het Caribische gebied is perfect voor mensen die actief zijn op het gebied van alternatieve energie, onderzoek naar medicijnen of het toerisme. Het is tweerichtingsverkeer.” Na de openingswoorden van Plasterk gaf de Curaçaose minister van Justitie Nelson Navarro een uiteenzetting van de strijd tegen criminaliteit op Curaçao, waardoor het aantal overvallen en diefstallen structureel lijkt af te nemen. Professor Peter Diekman, deskundig op het terrein van financiële fraude en witwaspraktijken, wees op de gevaren van zwart geld, die wereldwijd grote schade toebrengt aan het vertrouwen in het financieel stelsel. De autoriteiten op Curaçao en Aruba hebben in korte tijd belangrijke maatregelen genomen om crimineel geld

op te sporen, zei Diekman, maar met name op Curaçao is het van belang dat informatie over ongebruikelijke transacties wordt gedeeld met toezichhouders en de Centrale Bank van Curaçao en St. Maarten.

Manorma Soeknandan, plaatsvervangend secretaris-generaal van de organisatie Caricom, hield tot slot een pleidooi voor een andere manier van investeren in het Caribisch gebied. Buitenlandse investeerders beperken zich nog te veel tot het weghalen van grondstoffen, terwijl het Caribisch gebied vooral gebaat is bij de uitwisseling van kennis en onderwijs voor laaggeschoolden. In gesprekken met investeerders moeten Caribische landen daar meer nadruk op leggen, zei ze.

Onder de aanwezigen waren ook de Curaçaose minister Stanley Palm van Economische Zaken, de Arubaanse Statenvoorzitter Marisol Lopez-Tromp, de Arubaanse parlementariërs Andin Bikker en Ady Thijsen en de voorzitter van de Kamer van Koophandel van St Eustatius en Saba, Koos Sneek. De gouverneurs van Curaçao, Aruba en St Maarten worden nog verwacht.

Verschillende politici gaven aan dat ze vooral uitkijken naar de discussie over de ervaringen van de landen na de ontmanteling van de Nederlandse Antillen. Die discussie staat voor vrijdag gepland. Een aantal aanwezigen combineert deelname aan het congres met de slotviering van 200 jaar Koninkrijk op zaterdag.

Parlement vindt antwoorden te summier Feitenonderzoek naar bouw nieuwe operatiekamer

ORANJESTAD — Het parlement heeft aangedrongen op een officieel feitenonderzoek om te onderzoeken waarom de bouw van de nieuwe operatiekamer (OK) door het ziekenhuismanagement is geschrapt. Over vier weken moet het onderzoek zijn afgerond.

door onze verslaggever
Bobby Spier

De antwoorden van Volksgezondheid-minister Alex Schwengle kwamen volgens het parlement rijkelijk laat. Al in februari had de MEP een vergadering aangevraagd om duidelijkheid te krijgen over deze zaak, maar antwoord kregen zij pas afgelopen vrijdag. Minister Alex Schwengle legt aan *Amigoe* uit waarom het zo lang heeft geduurd. “Ik ben door het parlement gevraagd om uit te zoeken wat er mis is gegaan en wie er verantwoordelijk is voor deze fout. Ik heb een brief gestuurd aan het zie-

kenhuisbestuur, maar kreeg van hen een verlaat antwoord. Ik was niet tevreden met dit antwoord, dus heb ik opnieuw vragen gesteld wie hiervoor verantwoordelijk is. Wederom was ik niet blij met het antwoord, het was een soortgelijke brief. Toen kwam de vakantie, ging het parlement met reces, dan duurt het dus even voordat je wordt opgeroepen tot vergadering.”

Feitenonderzoek
Tijdens de verbouwing van het HOH werd afgelopen maart duidelijk dat de huidige OK niet voldoet aan de eisen. Het bouwen van een nieuwe OK was in eerste in-

stantie wel begroot, maar werd op het laatste moment van het bouwcontract geschrapt. In een eerder interview met deze krant gaf Schwengle aan dat het voor hem duidelijk is wie deze fout heeft gemaakt. Volgens hem had het allemaal te maken met wanbeleid van het voormalig ziekenhuisbestuur. “Fout nummer één is dat het voormalig bestuur inschatte dat het HOH helemaal geen nieuwe OK nodig had, omdat het in 2008 verbouwd zou zijn”, zei hij toen. Het tweede punt was dat een technisch rapport ontbrak. Met deze informatie stapte minister Schwengle afgelopen vrijdag de Openbare Vergadering (OV) in, maar het parlement vond zijn uitleg te summier. Oppositiepartij MEP stelt dat er corruptie in het spel is en dat de zaak ‘stinkt’. “Het

was een bijzondere meeting”, aldus Schwengle. “Iedereen praatte door elkaar heen. Eerder was er gesproken over een feitenonderzoek, maar dat was niet de eis, ik zou uitzoeken waar de fout zat bij het ziekenhuis.” Toch snapt hij de keuze voor het feitenonderzoek. “Ik ben natuurlijk eindverantwoordelijk.” De Raad van Toezicht van het HOH was zelf al een feitenonderzoek gestart. Schwengle wil nog steeds dat diegenen die verantwoordelijk zijn voor deze fout, opstappen. “Dat is niet persoonlijk, maar gaat om de functie. Ze hebben foute keuzes gemaakt en daar moeten ze verantwoordelijk voor worden gehouden, dat zijn de consequenties. Maar uiteindelijk is het niet aan mij, maar aan de Raad van Toezicht wat zij hiermee doen.”

Financiering ringweg begin 2016 rond

ORANJESTAD — Het bedrijf Mota Engil dat de ringweg rondom Oranjestad gaat realiseren, gaf gisteren aan de regering een presentatie over het project. Infrastructuurminister Benny Sevinger liet na afloop weten dat de financiering daarvan in de eerste drie maanden van 2016 rond moet zijn. Het project van 440 miljoen florin heeft dan al een halfjaar vertraging opgelopen.

Het project Watty Vos Boulevard, oftewel Ringweg 3, krijgt steeds meer vorm. Het Portugese bedrijf Mota Engil won de openbare aanbesteding, zo maakte de overheid afgelopen juli bekend. Sevinger zei na afloop van de presentatie dat door de ringweg toeristen veel makkelijker en sneller bij de hotelzone kunnen komen. Ook het (zware) verkeer voor de nieuwe containerhaven zal via de Watty Vos Boulevard gaan rijden, zodat dit niet door de binnenstad hoeft.

Zwaar verkeer
De aanleg van Ringweg 3

Ontwerp van de picknickplaats bij Eagle Beach.

had afgelopen maand al moeten beginnen. *Amigoe* schreef eind mei 2014 dat de regering dit project klaar wilde hebben voordat de containerhaven verhuist van Oranjestad naar Barcadera, omdat 70 procent van de containers naar het hotelgebied gaat. Naar verwachting duurt het zo’n

tweënhalf jaar voor het project klaar is en de containerhaven verhuist volgens de huidige planning in januari of februari 2016 naar Barcadera.

Sevinger was niet bereikbaar om te reageren op de vraag hoe het dan moet met het verkeer als de ringweg

nog niet af is.

440 miljoen
Volgens Sevinger moet het ‘financiële plaatje’ in de eerste drie maanden van 2016 rondkomen. Verschillende investeerders zouden zich al gemeld hebben voor de Public Private Partnership formule. In totaal gaat

IN HET KORT

Onderzoek Mitch bijna af
Het onderzoek naar het overlijden van Mitch Henriquez is vrijwel klaar. De Rijksrecherche kan het dossier vermoedelijk eind oktober aan het Openbaar Ministerie overhandigen.

Henriquez stierf in juni hoogstwaarschijnlijk na zuurstofgebrek door handig optreden van agenten die hem arresteerden. Dat gebeurde bij een muziekfestival in Den Haag. De dood van de 42-jarige Arubaan was de aanleiding voor protesten die uitliepen op rellen in de Haagse Schilderswijk.

Bij de arrestatie waren vijf agenten betrokken. Zij zijn allen verdachten en inmiddels gehoord. Het OM heeft nog geen beslissing genomen over hun vervolging.

Agent bijna aangereiden
Een agent moest bij het oversteken naar het politiebureau in de Wilhelminastraat rennen om niet overreden te worden. De agent was net uit zijn dienstauto gestapt toen een auto met hoge snelheid in westelijke richting reed. De agent aarzelde niet, stapte weer in de politiewagen en zette de achtervolging in. Ter hoogte van de boulevard,

nabij nachtclub Mojito, kon de bestuurder tot stoppen worden gemaand. Zowel de bestuurder als de inzittende bleken ‘zwaar onder invloed van alcohol’. Ze werden aangehouden en naar het bureau gebracht voor verder onderzoek.

Muzikale vondst
In de tuin van advocatenkantoor VanEps Kunneman VanDoorne werd ‘s ochtends een elektronische piano gevonden van het merk Yamaha. De vondst werd doorgegeven aan de politie die de piano in beslag heeft genomen.

‘Eerste stap in mogelijke heropening raffinaderij’

HOUSTON / ORANJESTAD — Met de ondertekening van een intentieverklaring tussen de Arubaanse regering en de Amerikaanse oliemaatschappij Citgo is een eerste stap gezet op weg naar een mogelijke heropening van de olieraffinaderij in San Nicolas.

Dat laat minister Mike de Meza van Economische Zaken, Communicatie, Energie en Milieu weten.

Hij was gisteren samen met collega-minister Paul Croes van Sociale Zaken, Jeugdbeleid en Arbeid in Houston bij Citgo om de overeenkomst te ondertekenen. De weg is nu

vrij voor Citgo om technische en economische haalbaarheidsstudies uit te voeren. Als Citgo besluit om de raffinaderij van oliemaatschappij Valero over te nemen en te herstarten, dan gaat het om een verbintenis van minstens 20 jaar, aldus De Meza. “Een groot voordeel is dat Citgo toegang heeft tot ruwe

olie en een professionele en internationaal gerespecteerde onderneming is in de olie-wereld.”

De minister vertelt dat hij sinds begin dit jaar in gesprek is met Citgo voor de overname van de Valero olieraffinaderij in San Nicolas. Bij de onderhandelingen heeft Aruba hulp gehad vanuit het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Eigenaar Valero is bovendien telkens op de hoogte gehouden, besluit de minister.

Citgo Petroleum Corporation
Citgo is een dochteronderneming van de Venezolaanse staatsoliemaatschappij PDVSA met het hoofdkantoor in Houston, Texas. Het bedrijf heeft rond de 3700 werknemers en een jaaromzet van meer dan 40 miljard dollar (2014). Citgo is eigenaar van drie raffinaderijen waarmee het ongeveer 750.000 vaten olie kan raffineren. Bovendien heeft het een keten van bijna 6000 benzinstations in de Verenigde Staten.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel./297/582-5222/ 582-5051, fax /297/582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: http://www.favi.org

Hittewaarschuwing verval

ORANJESTAD — De Meteorologische Dienst verlengt de hittewaarschuwing, die sinds gisteren van kracht was, niet. Vanwege de hoge temperaturen en luchtvochtigheid adviseerde de dienst om gisteren en ook

vandaag indien mogelijk de zon te vermijden en veel te drinken. Vanaf morgen verval de waarschuwing, omdat de passaatwind in kracht toeneemt en het dan naar verwachting minder warm zal zijn.

Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada, den cunucu di yerba berde E ta pone mi sosega. E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haya forza.

Salmo: 23.1

Ta anuncia fayecimento di:

Raymond Duplessy
***29-12-1927 - †21-09-2015**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Gat in de markt

Besparen op energie met LED

Altijd lekker weertje hier, maar hoe is het gesteld met het ondernemersklimaat op het eiland? Hebben ze de wind in de rug of waaien ze om? Amigoe vraagt het de ondernemers.

door onze verslaggever
Leanne van Spronsen

De LED-verlichting van Roy van 't Veer en Raymond Rebel zorgt niet alleen voor een prettige sfeer, maar ook voor een lagere energierekening en het is beter voor het milieu.

Wat is ECOLED Aruba?

Roy: "Een specialist in LED-verlichting. Bij ons kom je voor een goed advies over verlichting, als je wilt besparen op energiekosten en als je de verkopen in je winkel wilt stimuleren door betere verlichting. We zijn gestart als business to business, dus goed advies geven voor bedrijven. Maar Aruba is klein en er is veel vraag naar een goed lichtproduct, zeker met de huidige energieprijzen hier. Omdat het zo in elkaar overloopt, hebben we twee weken geleden de winkel geopend en kunnen we klanten hier uitnodigen, ook de particulier. Hier kunnen zij de verlichting beleven en meteen ook lampen kopen en meenemen."

Raymond: "Wij zijn heel sterk in het stukje advies geven, iets wat je niet terug vind op Aruba. De techniek is namelijk heel specifiek als het gaat om LED."

Hoe is het bedrijf ontstaan?

Roy: "Zelf heb ik vroeger de hotelschool gedaan en in mijn laatste jaar ben ik in aanraking gekomen met wat in die tijd nog kleurverlichting heette. Ook wilde ik al heel lang een eigen bedrijf starten en ben toen in de LED-verlichting begonnen in Nederland. Toen zou ik een halfjaar naar Aruba gaan voor een sab-

batical, om even op adem te komen. Toch ben ik ook hier weer met LED-verlichting in aanraking gekomen en er zijn zoveel mogelijkheden op Aruba! Daar moest ik iets mee doen, dus ik ben niet meer terug gegaan en ben in september 2013 van start gegaan met een andere partner en sinds dit jaar met Raymond."

Raymond: "Ik ken Roy al een aantal jaar en ik wist dat hij in de LED-verlichting zat. Zelf heb ik een elektrotechnische achtergrond. Veel mensen haken af bij een technisch verhaal, maar wij hadden bepaalde raakvlakken. Op een gegeven moment belde Roy dat hij geen installateur had voor een klusje. Toen ben ik een avondje komen helpen en nog een keer en nog een keer."

Daarna ben ik bij mijn werkgever twee dagen minder gaan werken om bij Roy te werken in zijn startperiode. Dat bleek een goede stap te zijn, we vullen elkaar goed aan met kennis en techniek. Inmiddels ben ik zakenpartner geworden."

Wat maakt ECOLED uniek?

Raymond: "Roy weet veel van LED-verlichting en is ook lichtarchitect, dus hij kan een maatplan met computertekeningen ontwerpen, mocht dat nodig zijn. Daarnaast kunnen we ons onderscheiden door de productkeuze. Doordat Roy al zolang in de verlichting zit, weet hij precies welke producten en bij welke leverancier je die moet halen."

Roy: "Onze kracht is dat we gespecialiseerd zijn in LED-verlichting en dat we zowel design als berekeningen kunnen maken. Van kantoren tot winkels en openbare ruimtes. Er is eigenlijk weinig dat we niet

zetters zijn, die echt een visie hebben en er alles aan doen om daar te komen. Ondernemers hebben onderling veel contact en helpen elkaar, dat vind ik leuk. Want is het is best een uitdaging om op Aruba iets te starten. Je hebt op zo'n klein eiland als dit ook wel unieke kansen." Raymond: "Het is een *bumpy road*, maar als je eenmaal op dreef bent, denk ik dat er hier mogelijkheden zijn die je bijvoorbeeld in Nederland niet hebt."

Wat zijn projecten die jullie hebben gedaan?

Roy: "De blauwe paarden in de stad worden 's avonds in blauw licht gezet, dat is een productie van ECOLED. Maar er zijn ook veel winkels, vooral in het wat luxere segment, waar wij de verlichting hebben gedaan. Grote hotels gaan ook steeds meer over op LED. Zij zien het rendement van de investering echt in. Maar ik vind het net zo leuk om in een kantoor tien lampen te installeren, hoor."

Is het niet duur om LED-verlichting aan te laten leggen?

Roy: "Het is een investering en afhankelijk van wat je aanschafft. Met name op Aruba verdienen je dat snel terug vanwege de hoge energieprijzen. Je hebt instap-LED-verlichting met een redelijk goed rendement en een relatief kleine investering, die je binnen een halfjaar tot een jaar terug verdient. Met heel goede apparatuur is de investering groter, maar kunnen er ook makkelijk aanpassingen gemaakt worden. Het rendement is dan ook veel hoger dan bij de instapverlichting. In plaats van een jaar is de terugverdiendtijd dan twee of drie jaar. Gaf je normaal 10 florin per maand uit aan stroom, dan is dat met het instappakket nog 5 gulden en met de echt goede spullen 2,50 florin per maand."

Waar willen jullie over een jaar staan?

Roy: "We hebben op Aruba met z'n allen de doelstelling om groen te worden en daar kan LED-verlichting een bijdrage aan leveren. Het was vorig jaar ons doel om deze winkel te openen. De volgende stap is nu dat heel Aruba ons straks kent." Raymond: "De marktleider in LED-verlichting, dat lijkt me erg leuk. Het geeft mij nog steeds een fantastisch gevoel als je in een kantoor tl-buizen gaat vervangen die veertien jaar oud zijn, een plek waar ik niet graag zou willen werken. Dan komen we langs en gaan we in twee uur door het kantoor heen en is het ineens een fantastisch, licht, fris kantoor."

Naam bedrijf: ECOLED Aruba
Eigenaar: Roy van 't Veer en Raymond Rebel
Opgericht: 2013
Personeel: 3
Locatie: King Plaza Mall (langs Sasakiweg) unit 4
Open: maandag tot en met vrijdag van 9.00-18.00 uur

Foto's: Leanne van Spronsen

Overleden

Sra. Lucy G. Marrast	16-09-2015
Juana T. Maduro	18-09-2015
Atanasio G. Erasmus	18-09-2015
Rosa de Lima Lacle	21-09-2015
Raymond Duplessy	21-09-2015
Martina E. Richardson	21-09-2015

yama 161

Tienda di Educacion
CONSEJO OF SOSTEN DEN EDUCACION DI BO YIU

FRESH
104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Angelo's Classic Hit Mix
(Vr & Za: 7 - 8pm)
Angelo Steffen

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma – Vr 8 am – 5 pm
STOP Huiselijk geweld!

Medwork
Corporate Health Solutions

Medwork Caribbean N.V. is een vooruitstrevend arbo bedrijf met als doel om klanten bij te staan bij hun streven de beschikbaarheid en productiviteit van hun personeel te bevorderen. Wij doen dat middels het verstrekken van bedrijfsgeneeskundige – en verzekeringsgeneeskundige adviezen en programma's.

Het management van het ziekteverzuim is één van de diensten welke wij leveren. De Medwork bedrijfsarts beoordeelt werknemers op hun arbeidsgeschiktheid ("AO/AG") en brengt adviezen uit die herstel en re-integratie bevorderen.

Ter versterking van ons team zijn we op zoek naar
(bedrijfs)artsen m/v

Functie
De arts is verantwoordelijk voor de verzuimbegeleiding. U stelt de mate van belastbaarheid vast op basis van uw onderzoek. U adviseert over de arbeidsgeschiktheid, de aanpak van het ziekteverzuim en verbetering van de arbeidsomstandigheden. Vanuit uw medisch specialisme adviseert u over de mogelijkheden om in het arbeidsproces terug te keren. Doel is een zo spoedig mogelijke werkhervatting. U verricht voorts diverse soorten medische keuringen waaronder; aanstellingskeuringen en functiegerichte keuringen. Uiteraard houdt u daarbij rekening met geldende wet- en regelgeving, medische standaarden en interne richtlijnen. U bent flexibel omdat u ook ingezet kan worden voor opdrachten op Curaçao, Bonaire, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten.

Profiel
U beschikt over een afgeronde opleiding geneeskunde bij voorkeur in het bezit van een registratie als bedrijfsarts. Uw persoonlijke kwaliteiten kenmerken zich door integriteit, deskundigheid, respect en resultaatgerichtheid. Verder bent u iemand die graag een teamprestatie wil neerzetten. Uiteraard beschikt u over passende communicatieve –en adviesvaardigheden.

Binnen ons team bent u (mede) verantwoordelijk voor uw eigen klantenkring en voor het resultaat van het team. U heeft oog voor de commerciële ontwikkeling van de dienstverlening. Vakinhoudelijk draagt u bij aan een constante verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening. Bij aanvang van de werkzaamheden doorloopt u een korte opleidings-traject.

Ons aanbod
We bieden een afwisselende en verantwoordelijke uitdaging binnen een unieke organisatie met vooruitstrevende arbeidsvoorwaarden.

Informatie en sollicitatie
Heeft u vragen over deze functie? Neem dan contact op met David Geelkens of Anton Isaak op telefoonnummer 5878880. Uw motivatiebrief met curriculum vitae kan u sturen naar d.geelkens@medwork.aw of naar a.isaak@medwork.aw o.v.v. sollicitatie arts.

ZOEKERTJES
in samenwerking met **ARUBAdeal.com**
One happy marketplace

Foto bekijken? Ga naar ARUBAdeal.com en zoek op de 'Quick code'.

Advertentie in deze rubriek plaatsen?
Ga naar www.arubadeal.com/nl/gebruiker/inloggen
Helemaal gratis!

Huis & Inrichting
Wij hebben mooie fotolijstjes in de aanbieding met 30-50% korting. Nu voor slechts Afl. 16,95. ph. 583-0800 (Snelcode 06420)
Wonen
Mooie gemeubileerde woning te huur vanaf 1 juli 2016. Gelegen nabij Arikok National Park en Frenchman's Pass. Ook zeer geschikt voor lange termijn huur. Stagiares zijn ook welkom! Kijk ook eens op onze website www.arubavakantievilla.com We horen graag van jullie! app 0031624156552 (Snelcode 015640)
Kinderen
Kinderwagen Maxi Cosi Mura 4, met wieg en maxi cosi autostoel
Blauwe kinderwagen van het merk Maxi Cosi Mura 4. Vier luchtbanden, waardoor je ook over onverhard terrein kan lopen. Wieg voor de allerkleinsten en buggy voor vanaf 1 jaar. Parasol en regenhoezen erbij. Maxi cosi autostoel is ook los te koop, maar kan ook op de kinderwagen met bijgeleverde adaptors. Alles in totaal 600 florin, met alle dekentjes en hoesjes die erbij horen. Nog in prima staat! Alleen maxi cosi autostoel is 200 florin. Bel, whatsapp of mail als je interesse hebt. Afl. 600.00 Pleuni (Snelcode 015750)
Rugdrager Deuter. Rugdrager voor kinderen van 8 maanden tot 3 jaar. Van merk Deuter, Kid Comfort II. Met zonneklep. Voldoende opbergvakjes. Nog in zeer goede staat! Afl. 300.00 (Snelcode 015752)
Kinderwagen Urban Jungle met zwenkwiel (kan ook vastgezet worden). De kinderwagen komt samen met een maxi cosi houder dus de wagen is al te gebruiken bij baby's. Maximale gewicht kind tot 35 kg. Interesse? Stuur dan aub een appje :-) +2977342305. Afl 125. (Snelcode 015704)
Mode & Kleding
Zwangerschapskleding / maternity clothes
Te koop: zwangerschapskleding variërend van jurken, broeken, vest en rokje. Merken: Queenmum, Mamalicious, H&M, Esprit Maternity, Prenatal, etc. Voor iemand die niet-zwanger maat 36-38 heeft. Nog in prima staat. Ook losse items te koop. Afl. 350.00 (Snelcode 015754)
Marc Jacobs jelly glitter pumps, maar 1x in huis gedragen. Kleine hak. Maat 38.

Rood met glitters. Wow. Mooier dan op de foto. Afl. 20.00. (Snelcode 013306)
Aparte kleine tas van het merk Petunia Pickle. Kleine diaper bag voor als je uitgaat of gewoon zo. Het is van waterafstotende stof gemaakt. Super kwaliteit. Ongeveer 32 cm lang bij 18 cm breed (zonder de hendels). Rits aan de binnenkant en vakje achter. Afl 95. (Snelcode 013310)
Lederen Zara pumps. Maat 38. Kleur: tan. Met strikje. Hoge hak. Afl. 25.00 (Snelcode 013307)
Nieuwe spijkerrok Merk: G-star Maat: 29. Afl 25. 5922505. (Snelcode 014072)
Auto & Toebehoren
Ford explorer 96 4x4Beest van een auto! leren bekleding, elektrische ramen en stoelen. transmissie is stuk. mute! hij rijdt wel hij heeft wel wat aandacht nodig graag bellen tussen 10.00 - 15.00 741 1927. Afl 2500. (Snelcode 014665)
Mercedes GL450 4matic
Te koop; Prachtige Mercedes GL450 4matic bij 2007. Auto is full options, zoals 7 persoons uitvoering. In hoogte verstelbare lichtvering, Automatische dakramen, Elektrische ramen, Elec-

trisch bedienbare 3e zitrij, Elektrische bedienbare stoelen, Electrisch bedienbare achterdeur, Airco voor en achter, Radio+Navigatie+cd, Cd- wisselaar, Dvd speler met 2 schermen in de hoofdsteunen, Lederen bekleding, 4 wiel aangedreven, Automaat 7-traps, USD 50000.00 (Snelcode 015188) 5924104.
Volkswagen Golf Cabrio te koop. Handgeschakeld. Softtop gaat snel omlaag en omhoog. Afl 3200. Danny 593 6955. (Snelcode 014435)
Witgoed & Elektronica
Vrijstaande vaatwasser, merk Frigidaire. Voorzien van een bovenblad. Ideaal voor in een bijkeuken. Is direct te plaatsen en aan te sluiten op de waterafvoer, kraan en stopcontact. Afl 200. Bel 7380412 (Snelcode 014551)
Motoren & Fietsen
Aangeboden Suzuki LTR 450cc uit 2007 top conditie. Heeft net een onderhoudsbeurt gehad. Whatsapp +31614532050. Afl 9750 (Snelcode 015681)
Hometrainer, 3 keer gebruikt. Ingang voor een I-pod en allerlei trainingspro-

gramma's. Over de prijs is te onderhandelen. Afl 500. Tel 5629324 (Snelcode 014503)
Sport & Gezondheid
Splinternieuwe complete dames golfset bestaande uit golftas met alle golfsticks complete prijspakket afl 600.-- bel 741-5640 Luxe Wilson Staff (Snelcode 05044)
Diversen
Vanwege sterke kattenallergie nieuw thuis gezocht voor twee poezen. Poes 1: zwart, langharig, heel lief, 7 jaar oud. Poes 2: grijs/wit, 4 jaar, heel huiselijk. Beiden gesteriliseerd. Belangstelling? Bel Jacques Thonissen; tel. 584 7143. Gratis. (Snelcode 014666)
Te koop aangeboden, gereedschap kruiwagen gebruikt. Exclusief slot merk is matador, Europese kwaliteit Voor info graag bellen naar Arjen 5944409.Afl 250. (Snelcode 014675)
Toetsenbord,router, webcam, mouse, contactdoos, mouse pad toetsenbord merk: Logitech Awg.35.- router Logitech Awg. 45.- webcam Logitech Awg. 35.- mouse Logitech Awg.5.- info: 5939350 Afl. 35.00 (Snelcode 014600)

Archeologisch museum presenteert boek in Bogotá

ORANJESTAD — Het Archeologisch Museum presenteert volgende week een nieuwe publicatie in Bogotá, Colombia. Het boek is een geschenk voor het plaatselijke Museo del Oro.

Antropoloog Weidler Guerra Curvelo schreef het boek met de titel ‘El mar cimarrón’. Het

bevat een onderzoek naar Indianen in de pre-historie. Sinds 2011, toen premier Mike Eman een bezoek bracht aan de Colombiaanse hoofdstad, werken de twee musea nauw samen. Betrokken antropologen deelden veel data en belangrijke informatie met elkaar om het manuscript voor dit boek te kunnen schrijven. Eerst zou het een eenvoudig

gedrukt manuscript worden, maar dankzij sponsors kon er een echt boek worden gemaakt. Volgens het Archeologisch Museum is deze presentatie een hele eer en een grote kans voor Aruba om zich te etaleren in Colombia en het museum hoopt op deze manier ook het toerisme tussen Colombia en Aruba positief te beïnvloeden.

Arikok viert 15e verjaardag

ORANJESTAD — Het nationale park Arikok viert zondag 27 september zijn 15-jarig bestaan. Vanaf 8.00 uur tot 23.00 uur staan gratis activiteiten gepland ter ere van dit jubileum.

Vroege vogels kunnen om 08.00 beginnen met een mountainbiketour, begeleid door Tri-Bike en een parkwachter (ranger). De fietstocht, Paseo di Bicicleta, is voor iedereen vanaf 10 jaar en start bij het bezoekerscentrum. Om 09.00 uur staat een speurtocht voor jong en oud op het programma richting Cunucu Arikok. Deze tocht start tevens bij het bezoekerscentrum. Kinderen kunnen de hele dag genieten van diverse waterspelletjes,

daarnaast kunnen ze schilderijen maken van drijfhout en voor het goede doel grabbelen. Met het geld van de grabbelton wil het park een offroad wheelchair aanschaffen. De hele dag door treden verschillende zang- en dansartiesten op, waaronder DJ Agapoto, DJ Gibi, een draaiorgel concert van Ale Werleman, Grupo Melodia, Grupo di Baile K2K, Grupo Fuente en als afsluiting van de dag Tsunami. Eten is mogelijk bij

de verschillende tentjes die staan opgesteld.

Maaneclips

Maar de meest spectaculaire activiteit vindt plaats om 20.30 uur. Dan begint een ‘Walking 2D Moon 2015’-hike onder begeleiding van ranger Jeremio Maduro. Tijdens deze tocht kan de maansverduistering worden aanschouwd. De laatste maaneclips vond 32 jaar geleden plaats en de volgende volgt mogelijk pas weer in het jaar 2029. Onder begeleiding van ranger Maduro is het mogelijk om via opgestelde telescopen naar de maaneclips te kijken.

Het grote plaatje

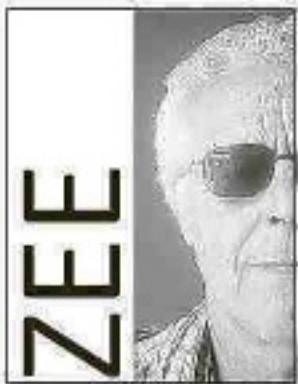
ORANJESTAD — Verschillende beleidsmakers gingen vorige week tijdens het jaarlijkse business event van Deloitte Dutch Caribbean bij Tierra del Sol met elkaar in gesprek. “In een informele sfeer hadden ze de kans om elkaar op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen op Aruba”, laat het accountantsbureau weten. Het thema van de avond was “To continue the bigger conversation”. Deloitte-partners Michael-Leo van Romondt en Maghalie van der Bunt lichtten kort de aanwezigende in over de laatste ontwikkelingen binnen het bedrijf. Ook stipten zij de ambitie en het bestaansdoel van het bedrijf aan. Deloitte wil een rol van betekenis spelen. “Voor de Arubaanse gemeenschap, de Arubaanse overheid en het Arubaanse bedrijfsleven.”

COLUMN

Het jazzfestival

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

De columns over de toelatingstoets gaven u wellicht het idee dat ik strijdvaardig bezig ben. Dat is maar schijn. Ik heb niet de illusie dat deze columns iets veranderen. Ook niet de illusie dat welk argument er ook toe doet. Het gaat gewoon om machtsuitoefening door een minister. Daar word ik wel eens wat moedeloos van. Die sombere gedachten bestrijd ik dan maar door een terrasje te pakken om koffie te drinken. Tegenover het terras is het een drukke bedoening, want daar bouwen ze de podia op voor het komende Caribbean Sea Jazz Festival. Ik besluit even een kijkje te gaan nemen en kom dan Erik Eman tegen. Hij organiseert het festival nu voor de negende keer geloof ik, volgend jaar is dan een jubileum. Langzamerhand is het festival uitgegroeid tot het grootste muzikale gebeuren op het

eiland. Petje af. Zijn enthousiasme is aanstekelijk en dat heb ik op dit moment wel even nodig. Of ik een stukje wilde schrijven over het festival, was zijn vraag. Tenslotte heb ik ook over het Electric Festival geschreven. Dat laatste mocht geen naam hebben, ik vond het bedrag dat ermee gemoeid was wel heel hoog en de ambitie om van Aruba een nieuw Ibiza te maken, leek me ook niet zo realistisch. Bij het jazzfestival gaat het om aanzienlijk lagere bedragen en is er ook geen wens om Aruba om te vormen tot een nieuw paradijs voor de young and beautiful. Niet dat Erik zon-

der ambitie is, integendeel, hij wil graag nieuwe muziekvormen, veelbelovende muzikanten naar het eiland halen en ons daarmee laten kennismaken. Die kennismaking blijft niet beperkt tot het festival zelf, ik zag dat verschillende muzikanten in de aanloop naar het festival ook miniconcerten op scholen geven. Het complete programma voor vrijdagavond en zaterdag staat op hun website. Wie jazz associeert met trieste saxofoonklanken in een rokerige bedompte kelder, komt bedrogen uit. Misschien is het wel niet correct om de muziek die Erik naar het eiland haalt jazz te noemen. Het kan me niets schelen, er zitten steeds interessante dingen tussen en van mij mag het ook wel wat vrolijk blijven. Het zijn altijd gezellige, inspirerende avonden en ik hoop dat er weer heel veel mensen op afkomen. Het festival overtreft bijna ieder jaar de bezoekersaantallen van de voorafgaande jaren. Dat zou Erik vertrouwen moeten geven, maar elk jaar is hij vooraf zenuwachtig: ‘Zouden er wel mensen komen?’ Elk jaar blijkt die zorg onte-

Jazzorganisatie noemt het een unieke experience

‘Optreden Earth, Wind & Fire één groot kippenvelmoment’

ORANJESTAD — “Iedereen kent hun nummers, bij de eerste tonen veer je op. Ik weet zeker dat het één groot kippenvelmoment wordt.” Uitvoerend producent Friso Veenman van het Caribbean Sea Jazz Festival (CSJF) doet op Earth, Wind & Fire Experience feat. The Al McKay Allstars (EWF). Vrijdagavond is deze band de afsluitende act op het buitenpodium Padu.

door onze verslaggevers
Mirte de Rozario en
Clemens Hoekstra

Vanaf 23.30 uur staat een 75 minuten durend optreden gepland van EWF. Deze dertien man tellende band bestaat uit blazers, keyboard, bas, drums, percussie, gitaar en zang. Eén van de zangers is Tim Owens, die als solo artist/songwriter & producer werkte met onder andere Stevie Wonder en Michael Jackson. De band speelt jazz-funk en feel-good soul/disco. Maar is EWF nu de originele Earth, Wind & Fire of niet en wat betekent die toevoeging Experience feat.? Spelen ze de bekende hits van toen, zoals ‘Boogie Wonderland’, ‘Let’s Groove’ en ‘Can’t Hide Love’?

Geschiedenis

Earth, Wind & Fire werd in 1969 in Chicago opgericht door Maurice White, Al McKay en het songwriters-duo Wade Flemons en Don Whitehead. In 1972 kwam Philip Bailey erbij. Zijn falset stem en de tenor van White vormden het bekende vocale geluid van de band. The Phenix Horns blazers-

sectie leverde het strakke koperen harnas. Met de herkenbare rythm guitar slag van de linkshandige McKay was het herkenbare swing-geluid compleet. De hoogtijdagen van Earth, Wind & Fire waren tot eind jaren ‘70. McKay stapte in de jaren ‘80 uit de band en ging verder met the All Stars, met daarin ook een deel van de blazerselectie. Ook Bailey en White stapten uit de band en kozen voor een eigen zangcarrière.

Sound

Friso Veenman: “Zowel Bailey, White als McKay wilden ieder zelf onder de naam Earth, Wind & Fire verder en er ontstond een juridisch conflict over het voeren van de bandnaam. Het gaat ons als CSJF-organisatie echter om de sound van Earth,

Wind & Fire. We hebben live performances beluisterd van diverse groepen die beweren dat ze de originele band zijn of dat ze gevormd zijn met leden uit de originele band. Ook Bailey heeft een EFW-versie met andere leden van de originele band en bracht in 2013 nog een nieuw album uit. Maar het gaat ons echt om de sound van Earth, Wind & Fire. Wij vinden dat deze sound veruit het beste te horen is in de Earth Wind & Fire Experience feat. Al McKay Allstars, zij brengen het originele gevoel tot leven.” In de EWF-bezetting die vrijdag op het podium staat, zitten dus niet Bailey en White, maar wat Veenman betreft zijn de zangers in deze formatie nog betere zangers dan toen. EWF kan vrijdagavond put-

ten uit een oeuvre van vele hits, “ze spelen alleen maar classics”, aldus Veenman. De band tourt al jaren langs alle grote jazzfestivals in de wereld. De CSJF-producent weet zeker dat dit voor iedereen die ooit iets met Earth, Wind & Fire heeft gehad, een heel bijzonder concert wordt. De organisatie van het CSMF maakte op 16 maart bekend dat EWF de band Kool & The Gang vervangt, ‘vanwege een uniek aanbod van het management’. Kool & The Gang heeft toegezegd dat ze volgend jaar op de tiende editie van het jazzfestival optreedt. Overigens werd toen ook gezegd dat EWF op zaterdag optreedt, maar de band staat nu dus geprogrammeerd voor de eerste festivalavond.

Geslachtsverandering en registratie

ORANJESTAD — Mensen die van geslacht veranderen, transgenders, moeten vervolgens het nieuwe geslacht registreren. Ruell Ethelbert Wester studeerde afgelopen maandag af op dit onderwerp aan de Universiteit van Aruba (UA).

Wester wist zijn scriptie met verve te verdedigen tegenover een driekoppige examencommissie bestaande uit M. Gielen, R. de Groot en J. Ponsioen. De inmiddels oud-student studeerde af op een bijzonder onderwerp ‘Geslachtsverandering en officiële registratie’. Een actueel onderwerp, want niet in alle landen is voor mensen

die van geslacht zijn veranderd, zogenaamde transgenders, bij wet geregeld dat eenvoudig het geslacht op officiële documenten kan worden gewijzigd. Hiervoor moet dan rechterlijke toestemming gevraagd worden, wat een lange weg is. Voordat de vermelding ‘vrouw’ in hun paspoort kan worden vervangen door ‘man’ of andersom leven transgenders daardoor vaak jarenlang met officiële documenten waarin een ander geslacht staat dan het geslacht waarin ze leven. Dat levert schrijnende situaties op omdat de geslachtsaanduiding in hun papieren een andere is dan het geslacht waarin ze leven. Hierdoor ontstaan er problemen bij onder andere het solliciteren, legitimeren, in de zorg, op reis en bij het invullen van formulieren. Het kan dan bijvoorbeeld zijn dat het bij sollicitatiegesprekken vaak alleen nog gaat over het feit dat iemand

Ruell Ethelbert Wester, tweede van links, met zijn behaalde bul.

transgender is, nadat het legitimatiebewijs op tafel komt met daarop een ander geslacht dan waarin men leeft. Of mensen worden bij-

voorbeeld uit het openbaar vervoer gezet omdat de controleur niet gelooft dat ze dezelfde persoon zijn als op hun vervoersbewijs.

Televisieprogramma's

Nederland

15:25 Inspector George Gently
17:00 Pauw
17:55 Journaal
18:15 Pauw
19:15 EenVandaag
19:45 Journaal
20:00 Journaal
20:27 Tekst-TV
23:55 Nederland in beweging

Donderdag 24 september

0:10 Geheugentrainer
0:45 Journaal
0:50 Journaal
1:00 Journaal
1:10 Goedemorgen Nederland
1:30 Journaal
1:40 Goedemorgen Nederland
2:00 Journaal
2:10 Goedemorgen Nederland
2:30 Journaal
2:40 Goedemorgen Nederland
3:00 Journaal
3:15 Nederland in beweging
3:30 Journaal
3:40 Geheugentrainer
4:00 Journaal
4:15 Tijd voor MAX & Hallo Nederland
5:00 Journaal
5:15 Tijd voor MAX & Hallo Nederland
5:40 Journaal
6:00 Journaal
6:15 Journaal
6:30 Journaal
6:40 Journaal
7:00 Journaal
7:10 Sportjournaal
7:20 Journaal
7:30 Sportjournaal
7:35 Journaal
7:48 Sportjournaal
8:00 Journaal
9:00 Journaal
9:15 Journaal
9:30 Journaal
9:40 Journaal
10:00 Pauw
11:00 Kindertijd
11:25 Sesamstraat: 10 voor ...
11:35 Sesamstraat
11:55 Politieke Partijen: ChristenUnie
12:00 Journaal
12:15 EenVandaag
12:45 Sportjournaal
13:00 De wereld draait door
14:00 Journaal
14:30 Overspel
15:30 Hoe heurt het eigenlijk?
16:15 Alles voor je kind
17:05 Pauw

Nederland

15:10 Opiniemakers
16:00 Nieuwsuur
17:00 2Doc: Gevaarlijk spel in Wit-Rusland
18:00 Sterren op het doek

18:40 De nachtzoen
18:50 Nieuwsuur
19:50 Nieuwsuur
20:44 Tekst-TV

Donderdag 24 september

0:25 Geloof en een hoop liefde
1:00 Journaal met gebarentolk
1:15 Journaal
1:30 Journaal met gebarentolk
1:35 Journaal
1:40 Journaal
1:45 Journaal
2:00 Journaal met gebarentolk
2:15 Journaal
2:30 Journaal
2:35 Journaal
2:45 Jeugdjournaal met gebarentolk
3:00 Journaal met gebarentolk
3:15 VPRO Tegenlicht
4:10 Zembla
4:50 Zondag met Lubach
5:25 De wereld draait door
6:25 Man bijt hond
6:57 Politieke Partijen: PVV
7:00 Journaal
7:10 Sportjournaal
7:20 Socutera
7:21 Sonderzoek
7:50 Tussen kunst en kitsch
8:40 Opiniemakers
9:30 Dubbelspel
10:00 Journaal
10:10 De kennis van nu
10:35 De kennis van nu Nieuws
10:45 De Universiteit van Nederland
11:00 Journaal
11:10 Geloof en een hoop liefde
11:40 Hallo Nederland
12:45 Man bijt hond
13:20 Landinwaarts
13:50 Dubbelspel
14:25 Sterren op het doek
15:10 Opium
16:00 Nieuwsuur
17:00 Brands met poëzie
17:55 Het uur van de wolf

Nederland

15:10 The undateables
16:00 Simon
17:50 Studio sport
18:20 De wereld draait door
19:15 The tonight show
20:05 De zomer voorbij
20:50 The undateables
21:30 De wereld draait door
22:20 Tekst-TV

Donderdag 24 september

0:30 Kabouter Plop
0:35 Bumba
0:38 Penelope
0:40 Nijntje & vriendjes
0:45 Sarah en eend
0:55 Sesamstraat
1:10 Calimero
1:20 Pieter Konijn
1:35 Masha en de beer
1:40 Peanuts
1:50 Shaun het schaap

1:55 Wickie de Viking
2:10 Mike de ridder
2:20 Igam Ogam
2:30 Dokter Hond
2:45 Jeugdjournaal
2:50 Prinsessia
3:05 Maya de bij
3:15 Kindertijd
3:40 Raad eens hoeveel ik van je hou
3:55 De wereld van K3
4:10 Het zandkasteel
4:25 Zoostraat 64
4:35 Pipi, Pupu & Rosemarie
4:45 Sesamstraat: 10 voor ...
4:55 Klumpies
5:05 Leuke verhaaltjes van Winnie de Poeh
5:10 Mickey Mouse clubhuis
5:35 Nijntje & vriendjes
5:40 Waybuloo
5:50 Minnie's strikken toons
5:55 De speelgoedokter
6:05 Igam Ogam
6:15 Babar en de belevenissen van Badou

6:35 Masha en de beer
6:40 Buurman en buurman
6:45 Ringel Singel 19
6:55 Q Pootle 5
7:05 Olivia
7:20 Kindertijd
7:45 Sesamstraat: 10 voor ...
7:55 Sesamstraat
8:15 Tip de muis
8:20 De Smurfen
8:35 SpangaS
8:55 Pepperbollen
9:30 Bluebird
10:50 Zappbios kort: Zwemparadijs
11:00 Jill
11:15 Junior songfestival
11:40 Beste vrienden quiz
12:00 Het geheim van Eyck
12:23 Het klokhuis
12:45 Jeugdjournaal
12:55 SpangaS
13:25 Anti pest club
13:50 Week tegen pesten
14:30 De rekenkamer
15:05 Studio PowNed
16:00 Van God los
17:30 The tonight show

TeleCuraçao

15:30 Bo Ta Sigur?
16:00 Video Zoo
17:00 Pidi Boka
18:00 Bonochi Kòrsou
19:00 TeleDeporte
19:30 FKPK ta Informa
20:00 TeleNotisia
21:00 Wega di Number Kòrsou
21:10 Partispashon di Morto
21:15 Pagina Sosial
21:30 Celebrity Cook Off
22:30 Party Time
23:00 TeleNotisia (r)

ATV

00:30 Late Night with Seth Meyers (NBC)
01:30 Last call with Carson Daly (NBC)
02:00 The Meredith Vieira Show (NBC)
03:00 Steve Harvey (NBC)
04:00 Early Today (NBC)
04:30 Today in NY
7:00 Today (NBC)
10:00 Today w/ Katie Lee & Hoda (NBC)
11:00 Access Hollywood (NBC)
12:00 Noticia Awenochi repeat
13:00 Time Out repeat
13:15 15on15 repeat
14:00 the Meredith Vieira Show (NBC)
15:00 Steve Harvey (NBC)
16:00 the Ellen DeGeneres Show (NBC)
17:00 News 4 New York (NBC)
19:00 Time Out
19:15 15 on 15
19:30 Noticia Awenochi
22:00 Best Time Ever With Neil Patrick Harris (NBC)
23:00 Noticia Mas Laat
23:30 the Tonight Show with Jimmy Fallon (NBC)

CMB revolutioneert de auto-industrie op Aruba.

Caribbean Mercantile Bank N.V. heeft afgelopen vrijdag een nieuw product geïntroduceerd: autonobo.com. Dit nieuwe product is speciaal door CMB ontworpen. De directeur, Javier Wolter, presenteerde het project en sprak over het bijna anderhalf jaar durende proces voor het ontwerpen van het concept. Er is veel aandacht besteed aan het kopersgedrag, de auto-industrie en auto financiering. Aansluitend heeft Armin Solognier van de CMB een introductie en live demonstratie van het product gegeven.

Eén van de unieke karakteristieken van autonobo.com is dat het de auto-garage's de gelegenheid biedt om hun hele inventaris op de website plaatsen. Dit gebeurt allemaal vanuit hun eigen kantoor. De software is zo geprogrammeerd dat de foto's van de autos die ze in stock hebben, samen met specifieke informatie zoals kleur, VIN etc. geladen kunnen worden. Dit geeft de klant het gevoel dat zij in een showroom aan het winkelen zijn voor hun nieuwe auto.

Hiernaast heeft CMB ook aangekondigd dat online financiering via autonobo.com nu ook mogelijk is. De klant kan dus nu winkelen voor een nieuwe auto en direct met het proces van auto-financiering beginnen. Om hun nieuwe aanbod te vieren, bieden zij een verlaagde rente van 7.5% aan bij nieuwe autoaankopen tot 31 oktober 2015.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368
Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (coördinator)
Linda Reijnders
Mirte de Rozario
Francisca Groen
Bobby Spier
Leanne van Spronsen
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com
Jamey Baire
jbaire@amigoe.com

Distributie:
Zulma Kock, Zulaika Kelly
abonnementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801
RBC #100031723

Klachten over bezorging ?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

Het weer

DONDERDAG 24 september 2015		DONDERDAGAVOND	
Licht bewolkt met sterke windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.		Gedeeltelijk bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.	
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:36	Maansopgang 16:46	Maansondergang 02:51
Max. Temp. 33°	Neerslag 10%	Min. Temp. 28°	Neerslag 10%
Wind 39 km/u-Oost	Luchtvochtigheid 67%	Wind 32 km/u-Oost	Luchtvochtigheid 79%
UV Index 11+ (Extreem)			

Dienstdoende huisartsen
Woensdag, 23 september 2015

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580
Dr. Yagua - Fingal

Huisarts nachtdienst - San
Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
524-8833
Dr. Wever

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San
Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833
Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Kibrahacha
582-2007

Aankomsttijden Cruiseschepen

Zondag 27 Sept'15

Freewinds
05.30 (Woe.23) – 23.00

sudoku 22 sep

SOLUTION:								
2	6	3	7	8	4	1	9	5
8	1	7	3	9	5	2	4	6
4	5	9	6	2	1	3	8	7
9	2	1	5	6	3	4	7	8
3	7	5	8	4	9	6	2	1
6	4	8	1	7	2	5	3	9
1	9	4	2	5	8	7	6	3
7	3	2	9	1	6	8	5	4
5	8	6	4	3	7	9	1	2

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—

Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—

Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —

4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Ferguson	583-0702
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
Ponton	583-5334
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuariums —

Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —

Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa	568-4739
Prohimo	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-4161
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: Anthony Mackie, 37; Jason Alexander, 56; Bruce Springsteen, 66; Mary Kay Place, 68.

Happy Birthday: Take one step at a time and make sure you have the approval of those who could potentially cut your progress short. Sticking to rules and regulations and being ready to deal with unexpected changes will make the upcoming year an eventful one. Your undivided attention will be required in order to achieve the goals you set. Your numbers are 7, 16, 22, 25, 32, 39, 41.

ARIES (March 21-April 19): Romance will play a major role in your life. Discussing future plans with someone you love will bring you one step closer to living the lifestyle you desire. Call in favors if it will help you get what you want. 4 stars

TAURUS (April 20-May 20): Emotional issues will ruin your day if you let a squabble turn into a major argument. Focus on doing things for others as well as finding solutions to the challenges you face. Get along and do your best to keep the peace. 2 stars

GEMINI (May 21-June 20): Make plans to have some fun. Plan to visit a retreat, conference or destination that will offer intellectual stimulation. Love is on the rise, and sharing with someone you care for will improve your life. 5 stars

CANCER (June 21-July 22): Draw on your resources and learn from those around you and you will take strides toward accomplishing great things. An opportunity to discover new philosophies or religions that fit your current mind-set will bring you greater clarity. 3 stars

LEO (July 23-Aug. 22): You'll be ready to make changes to your appearance, skillset or geographical location. Don't let someone's reluctance to see things your way cause uncertainty when it comes to following through with your plans. Push forward with strength and courage. 3 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): Make personal changes that will help you build greater confidence. Being realistic about what's possible and what isn't will be the deciding factor regarding what you end up accomplishing. Don't waste time on sketchy plans or partners. 5 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): Keep a close watch over the things you value the most. Emotional matters are sure to increase the pressure being put on you by someone you have been questioning lately. A sudden change will play out in your favor. 2 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): Avoid an emotional confrontation with someone over work-related matters. Try to do a good job and let your work speak for you. It's OK to do things a little differently as long as the end result is spectacular. 4 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): Your busy schedule and efficient way of handling everything that comes your way will make an impression on someone special. You don't have to exaggerate when you're already doing great work. Love is in the stars. 3 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): Be open and honest with others, but be willing to walk away if things don't work in your favor. Staying on top of an unfolding situation will give you a good indication of where you stand and what's to come. 3 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): You'll have insight into what others want and how to go about making things happen. The simpler you keep things, the easier it will be to strategically position yourself for future opportunities. 3 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): Someone will pry into your personal affairs. Don't divulge information that can be used against you. Protect your reputation, assets and your possessions. Someone you least expect will let you down or disappoint you. A realistic plan will be required. 3 stars

‘Overheid begaat misdrijf met tolereren uitstoot’

WILLEMSTAD — Stichting Clean Air Everywhere richt zich op haar Facebook-pagina rechtstreeks tot de Isla in reactie op het meest recente persbericht van de raffinaderij, waarin onder meer naar de andere vervuilers in het Schottegat werd verwezen.

“Het maakt kinderen met astma en ouderen die bijna niet meer kunnen ademen echt niet uit wie er vervuult en voor deze vergiftiging van de bevolking zorgt. Feit is simpelweg dat de gezondheid van de bevolking continu schade oploopt doordat de uitstoot vanuit het Schottegat-gebied te hoog is en daar bent u mede verantwoordelijk voor! Metingen en rapporten wijzen dit keer op keer uit en laten ook zien dat de vervuiling elk jaar blijkbaar toeneemt, ondanks uw enorme investeringen”, aldus Marc Verkade namens de stichting. Door het tolereren van deze uitstoot begaat de overheid van Curaçao een internationaal misdrijf, aldus Ver-

kade. “Gezien het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, dat ook op Curaçao geldt, waarin staat dat een overheid verplicht is om te zorgen voor een veilige leef-omgeving van haar bevolking, schrijven we de overheid aan om hier een halt aan toe te roepen en niet de afzonderlijke bedrijven. Wat overigens ook duidelijk in het EVRM staat aangegeven, is dat economische belangen nooit boven de gezondheid van een bevolking mogen staan. Dit lijkt op Curaçao duidelijk het geval te zijn, vandaar dat deze kwestie ook in Nederland en Europa door ons wordt aangekaart.” Volgens de stichting is de bijdrage aan de schadelijke

uitstoot van anderen dan de Isla en de BOO-centrale te verwaarlozen ‘omdat de uitstoot miniem was toen de BOO en daardoor ook de Isla plat lagen enkele jaren geleden’. “De uitstoot van de Isla en BOO gaat overigens altijd hand-in-hand omdat de BOO het zwaar vervuilde asfalt dat de Isla aanlevert moet gebruiken als brandstof.” De stichting reageert ook op de stelling van de Isla dat ‘pressiegroepen’ toeristen zouden afschrikken. “De schade die de rokende hoop uit het Schottegat-gebied op het toerisme aanricht is al jaren vele, vele malen groter. En waarom is er zoveel berichtgeving in de media? Omdat de uitstoot te hoog is en iedereen simpelweg wil dat dit stopt!”

Geen sluiting

De stichting onderstreept dat zij geen sluiting voorstaat. Dit was geen onder-

werp van het Isla-persbericht, maar dat idee leeft wel. De voorzitter van vakbond PWCF zei afgelopen vrijdag tegenover deze krant: “De pressiegroepen die achter deze protestmars staan, willen gewoon de sluiting van de raffinaderij. Men mag niet vergeten dat de raffinaderij 13 procent van het totaalbedrag aan inkomsten van het eiland genereert.” Clean Air Everywhere: “Als de Isla/BOO geen schade aan de gezondheid toebrengt, hoeft de Isla/BOO van ons – en wij denken van niemand – niet dicht. Elk procent BNP dient naar onze mening benut te worden om dit eiland economisch in de lucht te houden.”

Er zijn diverse rapporten beschikbaar waarin aangegeven wordt wat de mogelijkheden zijn om de uitstoot op korte termijn te verlagen, aldus de stichting.

Verplichte reserve CBCS daalt met 16 miljoen

WILLEMSTAD — De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft in juli haar monetaire beleid gericht op het verkrappen van de ruimte op de lokale geldmarkt voortgezet door het veilen van een hoger bedrag aan ‘Certificates of Deposit’ (CD’s). Als gevolg hiervan nam het bedrag aan uitstaande CD’s toe met 5,1 miljoen gulden. Het percentage van de verplichte reserve bleef onveranderd op 18. Niettemin nam het bedrag van de verplichte reserves met 16 miljoen gulden af.

Dat blijkt uit de verkorte balans over de maand juli. De basissgeldhoeveelheid nam in juli met 47,3 miljoen gulden af als gevolg van een daling in zowel de rekening-courant tegoeden van de commerciële banken (38,2 miljoen gulden) als de bankbiljetten en munten in omloop (9,1 miljoen gulden). De daling van de rekening-courant tegoeden was grotendeels het gevolg van de netto aankoop van deviezen bij CBCS, enigszins gemaatigd door de afname in de verplichte reserves. Ook is een deel van het rekening-courant krediet, dat CBCS

aan de commerciële banken had verschaft (32,1 miljoen gulden), afgelost.

De netto positie van de overheid bij CBCS verslechterde met 16,4 miljoen gulden als gevolg van een daling in de post ‘Overheidsagentschappen en instituten’ (17,9 miljoen gulden). Deze daling was gerelateerd aan de afhandeling van een gerechtelijk geschil tussen twee partijen van oktober 2013 waarvan het grootste deel al in juni 2015 had plaatsgevonden en verklaart tevens de afname van 17,9 miljoen gulden in de post ‘Overige

vorderingen op niet-ingezetenen’ aan de activazijde van de balans.

Daarnaast is de post ‘Verplichtingen aan niet-ingezetenen’ gedaald met 5,3 miljoen gulden als gevolg van transacties van de commerciële banken op Bonaire en de Centrale Bank van Aruba. De afname van 34,7 miljoen gulden in de post ‘Deviezen’ aan de activazijde van de balans was voornamelijk het gevolg van de netto aankoop van deviezen door de commerciële banken. Ten slotte is de post ‘Goud’ aan de activazijde van de balans met 54,6 miljoen gulden gedaald als gevolg van de lagere marktwaarde op de balansdatum vergeleken met eind juni. De afname van de post ‘Kapitaal en reserves’ aan de passivazijde van de balans was gerelateerd aan de daling van de marktwaarde van goud.

Muzikaal eerbetoon aan ‘El Toro’ Colina

WILLEMSTAD — Instituut pa Formashon Musikal (IpFM) heeft deze week een muzikale eerbetoon aan de onlangs overleden Errol ‘El Toro’ Colina gebracht. De jongeren van het Junior All Star Orchestra toonden wat Colina voor de Curaçaose muziekwereld heeft betekend in de V night club van Veneto Holiday Beach hotel.

Het Junior All Star Orchestra presenteerde verschillende nummers van de nieuwe cd ‘Ban bek na nos rais’, die geïnterpreteerd is door Colina en Gedion Chandler. De cd werd tevens gedoopt en het bord met de nieuwe naam van het muziekinstituut ‘Akademia di Músika, Maestro Errol el Toro Colina’ werd onthuld. In de jaren zeventig drukte Colina zijn stempel op de televisiewereld die erg in opkomst was. Hij componeerde de muziek voor twee van de meest bekeken programma’s van die tijd. De muzikale thema’s van de programma’s ‘Rikessa Universal’ en ‘Tele Patria’ zijn allebei van Colina. Hij schreef ook de muziek voor het Curaçaose volkslied.

Foto's: Ken Wong

Verschillende nummers van het nieuwe album Ban bek na nos rais zijn onlangs gepresenteerd.

Het nieuwe bord van het muziekinstituut.

Nieuwe radar Meteo in gebruik

Foto: Ednel Simbo

WILLEMSTAD — Bij de Meteorologische Dienst in Mahuma werd maandag de nieuwe weerradar feestelijk in gebruik genomen. De ‘Dual Polarization Doppler’ WRM200-weerradar is geleverd door het bedrijf Vaisala in Finland. De assemblage vond plaats in juni. Daarna is de radar uitgebreid getest.

In januari van dit jaar meldde het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) dat het voorbereidingstraject voor de aanschaf van een nieuwe weerradar in gang was gezet. Hier is een investering van 3 miljoen gulden mee gemoeid. De nieuwe radar zal in staat zijn om niet alleen neerslaggebieden, maar in het bijzonder verschillende soorten neerslag – zoals regen of hagel – te detecteren in de bovenlucht. Het is voor de luchtvaart van belang om te weten wat voor type neerslag een

vliegtuig, vooral in en nabij onweersbuien, kan tegenkomen. De nieuwe radar is ook in staat om de windrichting en -snelheid (windschering) op diverse niveaus te bepalen, waarmee men in een vroeg stadium een wind ‘vortex’ kan detecteren, die kan leiden tot de vorming van wervelwinden (warwarú). Ook is het apparaat in staat om zogeheten ‘microbursts’ (gevaarlijke valwinden die landende en opstijgende vliegtuigen nabij luchthavens in gevaar kunnen brengen) te detecteren. De oude WSR74S-weerra-

dar is opgeslagen op het terrein van de Meteo in Seru Mahuma. Deze radar was alleen in staat om neerslaggebieden te detecteren. Na modernisering van deze radar in 2003 werd het mogelijk om de radarbeelden met gebruikers via internet te delen. De oude radar ging eind 2013 stuk en er waren geen reserve-onderdelen meer beschikbaar, zodat hij ook niet meer gerepareerd kon worden. Sinds de radar defect was hebben de meteorologen gebruikgemaakt van andere databronnen, zoals satellietbeelden, computerverwachtingsmodellen en ook van de weerradar van Venezuela. Hiermee wordt informatie geleverd voor de luchtvaart, zeevaart en het publiek in het algemeen.

SVB

Toch vergoeding bij acute medische gevallen buitenland

WILLEMSTAD — Als gevolg van jurisprudentie kunnen SVB-verzekerden die in het buitenland acuut ziek worden en een geneeskundige behandeling ondergaan, aanspraak maken op verstrekkingen op grond van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (bvz). Dat meldt sociale verzekeraar SVB.

In de reparatiewetgeving werd vorig jaar voorgesteld om de medische behandeling in het buitenland voort te zetten. Sinds de invoering van de basisverzekering in februari 2013 werden de medische kosten van SVB-verzekerden als ze in het buitenland verblijven niet vergoed. Daar is nu verandering in gekomen.

Onder acuut ziek wordt verstaan een plotseling ontstaan of verergering van een ziekte, met een snel verloop en hevige verschijnselen, en waarbij uitstel van geneeskundige behandeling kan leiden tot levensbedreigende situaties. In voorkomende gevallen zal de SVB, na evaluatie en goedkeuring, een garantie verstrekken aan de medische instelling in het buitenland. Indien de verzekerde zelf de medische kosten betaalt kan men een verzoek voor restitutie van de ziektekosten indienen. De SVB kan in overeenstemming met de wet slechts aangesproken worden voor een bedrag gelijk aan het maximale tarief dat geldt voor verstrekkingen die lokaal worden verricht. In het

geval er geen lokaal tarief voorhanden is, wordt maximaal de helft van de buitenlandse nota vergoed. Voortzetting van behandeling in het buitenland is mogelijk voor chronische ziekten mits toestemming vooraf door de SVB is verkregen.

Medische uitzending

Een verzekerde wordt uitsluitend uitgezonden wanneer de betreffende behandeling op Curaçao niet mogelijk is, binnen het verstrekkingspakket valt, er behandeling elders voorhanden is (met wetenschappelijk bewezen effect) en er gezondheidswinst valt te bereiken. De verzekerden worden in principe uitgezonden naar de zorginstellingen in Co-

lorado en Nederland waarmee de SVB overeenkomsten heeft. Deze zorginstellingen in het buitenland worden geselecteerd op basis van beste kwaliteit versus prijs. Deze ziekenhuizen worden gevisiteerd door SVB-artsen en lokale medisch specialisten.

Medische uitzending kan uitsluitend aangevraagd worden door een behandelend specialist op zijn deskundigheidsgebied. Na goedkeuring door de SVB zal de patiënt worden aangemeld. Als de afspraak bevestigd wordt, worden de patiënt en de aanvragende specialist op de hoogte gesteld van de afspraak. De patiënt wordt uitgenodigd voor een exitgesprek bij de SVB een dag voor vertrek. Tijdens het exitgesprek wordt alle informatie verstrekt over de logistieke aangelegenheden. De eerste afspraak in het buitenland is een dag na aankomst. De SVB zal het medisch beloop van de pa-

tient via de bemiddelaars in het buitenland blijven volgen. Nadat de behandeling is afgerond wordt de ontslagbrief naar de aanvragende specialist verstuurd en het retourticket geregeld door de SVB. Als een aanvraag voor uitzending niet aan bovengenoemde criteria (richtlijnen) voldoet zal de SVB dit met de aanvragende specialist afstemmen. De SVB zal de verzekerde op de hoogte stellen van de afwijzing en hem of haar verwijzen naar de aanvragende specialist. De verzekerde kan dan nadere informatie verkrijgen van de aanvragende specialist over de afwijzing. Indien de verzekerde het niet eens is met de afwijzing kan deze altijd bezwaar aantekenen bij de SVB of in beroep gaan bij de rechter. Elke uitzending heeft een gewenste uitzendingsperiode. Het varieert tussen spoed (onmiddellijk) en zes-tig dagen.

Foto: Curgas

Een opslagtank wordt naar het Isla-terrein vervoerd.

lorado veroorzaakt vertraging in de distributieketen. Hierdoor wordt de wachttijd langer.

Om de gasdistributie op peil te houden, zijn er grote investeringen nodig. Doordat het gas op Curaçao gesubsidieerd is (de prijs van gas wordt niet aangepast

conform de prijs op de wereldmarkt), heeft het traject om aan de nodige fondsen te komen langer geduurd dan verwacht.

Afgelopen woensdag zijn de nieuwe opslagtanks van uit Nieuwe Haven naar het gasvulstation op het terrein

conform de prijs op de wereldmarkt), heeft het traject om aan de nodige fondsen te komen langer geduurd dan verwacht.

Afgelopen woensdag zijn de nieuwe opslagtanks van uit Nieuwe Haven naar het gasvulstation op het terrein

FWNK schrapte de ‘jackpot’

WILLEMSTAD — De regering van Curaçao is akkoord gegaan met een voorstel van de Fundashon Wega di Number Korsou om vanaf 1 oktober een wijziging in te voeren in de extra trekking van de dagelijkse loterij. De

wijziging wordt doorgevoerd omwille van kostenbesparingen. De financiële situatie van de stichting is namelijk niet erg florissant. De wijziging houdt in dat de ‘jackpot’ die gekoppeld zat aan de eerste prijs in

de loterij komt te vervallen. De FWNK zal nog wel gewoon maandelijks voor 120.000 gulden aan prijzen blijven uitkeren. Het elimineren van de jackpot levert de stichting een aanzienlijke besparing op.

Statia heeft hoogste inkomens

Inkomensstijging BES-eilanden in 2012

KRALENDIJK — Het doorsnee besteedbaar inkomen in Caribisch Nederland is met 27.000 dollar het hoogst op St. Eustatius. Op Saba en Bonaire ligt het doorsnee inkomen op respectievelijk 24.000 en 23.000 dollar. Dit blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek naar het inkomen in Caribisch Nederland in 2012. Het doorsnee besteedbaar inkomen steeg dat jaar voor alle drie de eilanden, in vergelijking met 2011.

De inkomensstijging was met 9 procent het grootst op St. Eustatius, gevolgd door Saba met een stijging van 6,3 procent en Bonaire met een toename van 1,8 procent. Vooral onder werknemers met een minimumloon, gepensioneerden en andere uitkeringsontvangers, samen een kwart van de huishoudens, steeg het inkomen. In 2012 lag het inkomen in de laagste inkomensgroep op St. Eustatius 11,6 procent hoger dan in 2011. Op Bonaire bedroeg de stijging 5,9 en op Saba 6,8 procent. Deze percentages lopen in de pas met de inflatie over het derde kwartaal van 2011, die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gebruikt voor de indexering van onder meer het wettelijk minimumloon en de uitkeringen in Caribisch Nederland.

Grote verschillen

Op Statia zijn ook de inkomensverschillen het grootst. Het doorsnee besteedbaar inkomen varieerde daar in 2012 van bijna 8000 dollar in de laagste inkomensgroep tot ruim 63.000 dollar in de groep met het hoogste inkomens. Op Bonaire liepen de inkomens uiteen van ruim 7000 dollar tot 57.000 dollar in de hoogste inkomensgroep. Saba had een inkomensrange van ruim 7000 dollar tot bijna 54.000 dollar. Het CBS keek ook naar de inkomens van eenper-

soonshuishoudens in 2012 en concludeerde dat die op Bonaire het laagst waren: ruim 13.000 dollar. Op Saba hadden alleenstaanden iets meer te besteden, namelijk 15.000 dollar, waar dat op Statia met bijna 18.000 dollar opnieuw het hoogst was. In meerpersoonshuishoudens dragen doorgaans meer personen bij aan het inkomen. Daardoor ligt het inkomen van meerpersoonshuishoudens over het algemeen hoger. Op Bonaire en Saba lag in 2012 het inkomen van meerpersoonshuishoudens rond de 30.000 dollar. Dit is ruim twee keer zo hoog als het inkomen van alleenstaanden. Op St. Eustatius kwamen de meerpersoons-huishoudens uit op bijna 32.000 dollar. Bij huishoudens met een hoofdkostwinner tussen de veertig en zestig jaar is het doorsnee besteedbaar inkomen het hoogst. In deze leeftijdsgroep hebben de mensen meer werkervaring dan hun jongere collega's, vaak betere functies en verdienen ze dus meestal meer. Op St. Eustatius hadden van veertig- tot zestigjarigen met ruim 32.000 dollar het meest te besteden. Op Saba lag het inkomen van deze groep 4000 euro lager en op Bonaire ruim 6000 euro lager. Bij de jongere huishoudens, met een hoofdkostwinner onder de veertig jaar, is het doorsnee inkomen het

hoogst op Saba met bijna 24.000 dollar, tegen bijna 23.000 dollar op St. Eustatius en ruim 18.000 dollar op Bonaire. Bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd daalt het inkomen doorgaans. Het inkomen van zestigplussers is dan hoofdzakelijk afhankelijk van de AOW-uitkering en eventueel aanvullend pensioen. Deze oudere groep heeft op Bonaire, met een doorsnee besteedbaar inkomen van bijna 22.000 dollar, het meest te besteden in vergelijking met de andere eilanden. De inkomens in Caribisch Nederland zijn sterk scheef verdeeld, zo stelt het CBS. Relatief veel inkomens clusteren op een relatief laag niveau en er zijn relatief weinig hoge inkomens. Toch trekken die hoge inkomens bij berekening van het gemiddelde het bedrag naar een niveau dat hoger ligt dan de bedragen die horen bij de meest voorkomende relatief lage inkomens. Dat vertekent het beeld. Om een meer werkelijkheidsgetrouw cijfer op tafel te leggen, dus om dichterbij de buurt te komen bij de grote bulk van relatief lage inkomens, heeft het CBS ervoor gekozen om de zogeheten mediaan van de inkomensverdeling weer te geven. Dat betekent dat als alle inkomens van laag naar hoog worden gerangschikt, de mediaan van het besteedbaar inkomen – ook wel het doorsnee besteedbaar inkomen – gelijk is aan het middelste van alle inkomens. Precies de helft van de populatie heeft een lager of gelijk inkomen, en precies de helft een hoger inkomen. Deze mediane waarde ligt lager dan het gemiddelde.

Parlement stelt vragen bij overeenkomst haven en Zebec

PHILIPSBURG — Vice-premier Dennis Richardson van St. Maarten gaf gisteren antwoord op vragen van parlementsleden naar aanleiding van de afwikkeling van de overeenkomst tussen het havenbedrijf en Zebec Development.

Zebec was van plan om Dutch Village te ontwikkelen op land dat de haven in erfpacht had. Zebec betaalde vervolgens 1,5 miljoen dollar aan de haven voor het project, waar het 3000 vierkante meter commercieel zou kunnen ontwikkelen. Later bleek echter dat dit niet strookte met afspraken die de haven had gemaakt met Royal Caribbean Cruise Lines (RCCL), om een deel van dat gebied te ontwikkelen. Hierdoor zou Zebec slechts 1000 vierkante meter krijgen in plaats van 3000.

De overeenkomst botste ook omdat de ontwikkelingsplannen van Zebec niet strookten met de bestemmingsplannen van RCCL voor het gebied.

Schikking

Richardson stelde dat de botsingen uiteindelijk aanleiding waren voor een rechtszaak, maar Zebec en de haven waren het er ten slotte beide over eens dat een schikking, voor een bedrag van 10 miljoen dollar, de beste optie was. Dit omdat de uitkomst en de kosten van een rechtszaak niet te voorspellen waren, noch het aantal jaren dat de zaak zich zou kunnen voortslepen. Ook zou het de ontwikkeling van het cruistoeisme en van het gebied als geheel kunnen vertragen. Parlementsleden stelden te vrezan dat het volk van St.

Het perceel dat Zebec had willen ontwikkelen.

Maarten hiervoor op zou moeten draaien en eisten een onderbouwing van het schikkingsbedrag van 10 miljoen dollar. Richardson stelde dat het risico niet op de belastingbetaler afgewenteld zou worden. Vanwege een geheimhoudingsclausule werd overeengekomen dat onderbouwing van het bedrag achter gesloten deuren zou plaatsvinden.

Volgens Richardson stond ook de Raad van Ministers achter 'een schikking, gezien de gevolgen', en had de regering aangegeven tevreden te zijn met de ontwikkelingsplannen van RCCL.

Nieuwe groep

Een groep lokale Indiase zakenlieden heeft aangegeven de ontwikkeling van het gebied over te willen nemen van Zebec. Het gaat hierbij

om Prakash Mirpuri en Deepak Merchandani en het bedrijf Ocean Drive Properties. Dit bedrijf is onderworpen aan dezelfde beperkingen als Zebec. Het is de bedoeling dat deze week 'de afspraak met de nieuwe groep wordt geregeld en dat de haven niet in zijn eentje wordt opgezaald' met het bedrag van 10 miljoen dollar, zoals bepaald.

SZV

De Social Health Insurances (SZV) heeft de haven een lening gegeven van 10 miljoen dollar om te gebruiken voor de regeling. Een aantal parlementsleden noemde de lening een 'reddingsactie', maar Richardson zei dat het voor de SZV niet meer betekende dan een zakelijke overeenkomst. Richardson legde uit dat de SZV zich richt op investe-

ringen van de meest veilige soort, gezien het feit dat het uiteindelijk gaat om het veiligstellen van pensioenfondsen en dat het fonds niet op zoek gaat naar projecten om in te investeren. Op grond van de oude wet op de Nederlandse Antillen, voegde hij toe, zou de SZV moeten streven naar investeringen van 60 procent in eigen land en 40 procent in het buitenland, een stelling waar enkele parlementsleden vraagtekens bij hadden. Richardson stelde dat, bij zijn weten, de laatste vijf jaar geen lokale projecten waren gepresenteerd. De SZV heeft, naar verluidt, interesse in het St. Maarten Medical Center, maar overweegt ook om te investeren in het nieuwe centrale overheidsgebouw. Dit moet nog uitgewerkt worden.

Markt in Playa uitgesteld

KRALENDIJK — Aankomende zaterdag zou de eerste editie plaatsvinden, maar de start van de nieuwe wekelijkse markt in Playa is nog even uitgesteld.

Dat komt door vertraging met het transport van de marktkramen, zo licht Sharon Bol toe, die met Boneiru Duradero initiatiefnemer is van de markt. Want aan de belangstelling ligt het niet. "Er hebben zich tot nu toe twaalf mensen aangemeld die wekelijks een stand willen hebben op de markt in Playa, en dan zijn er nog een stuk of tien die één of twee keer in de maand op de markt willen staan." Met de markt in het centrum van Kralendijk hoopt Boneiru Duradero lokaal ondernemerschap te stimuleren. Niet voor niets werden in de aanloop naar de start diverse workshops voor de aankomende deelnemers georganiseerd: zo leerden ze een professionele Facebook-pagina te maken, kregen ze tips voor het decoreren van een kraam en het aanpakken van hun waar, en staat er nog een workshop op het programma die de toekomstige ondernemers wegwijs maakt in het prijzen van hun spullen en het bijhouden van een administratie. Als het transport van de marktkramen volgens planning verloopt gaat de markt eind oktober van start. Bol:

"Het wordt een heel diverse markt, waar je verse groente en fruit kunt kopen, of lokaal geproduceerde lekkernijen, maar ook kunst en handwerk. Eentje waar mensen hopelijk ook voor de sfeer naartoe gaan. Bij de toewijzing van marktkramen krijgen lokale ondernemers voorrang en diegenen die originele spullen in de aanbieding hebben." De coördinatie en promotie van de wekelijkse markt is het eerste jaar in handen van Boneiru Duradero: "Maar het is de

bedoeling dat de markt daarna door de deelnemers zelf gerund wordt. De startperiode wordt gefinancierd door het WNT." Voor kleine ondernemers die geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan de wekelijkse markt, is er op 3 oktober een mogelijkheid om zich aan te melden. De workshop 'financiële administratie' vindt morgen plaats, tussen 19.00 en 21.00 uur bij Plasa Chiku Goeloe. Aanmelden daarvoor kan via de portal van Boneiru Duradero.

WILLEMSTAD — In een monumentaal pand aan de Bitterstraat in Scharloo is vanochtend om half zeven brand uitgebroken. "De schade is groot", zegt André Monart van de brandweer. Het is onbewoonbaar verklaard. Alleen de muren van het pand staan nog overeind.

Bitterstraat 30 is een huisje met daarachter vervallen opstallen. Toen de brandweer ter plekke was, constateerde

Onze fotograaf maakte deze fotos rond half zeven vanochtend.

deze een uitslaande brand. "De vlammen kwamen al uit het dak", zegt Monart. Het vuur werd in bedwang gehouden om te voorkomen dat het uit zou slaan naar de naastgelegen panden. Het dak is door de brand verwoest, net als de vloer. Ook zijn alle meubels door de brand beschadigd. Volgens de brandweer is het huis aan de Bitterstraat 30 bewoond.

Vernieling SGB

KRALENDIJK — Afgelopen weekende haalden onbekenden een klaslokaal van de Scholengemeenschap Bonaire overhoop.

Het betreft een lokaal van de onderbouw van de school, het voormalige Junior College. Er werden een beeldscherm van een computer vernield en hier en daar teksten opgeschreven. De vernieling heeft tussen vrijdagmiddag en zaterdagochtend plaatsgevonden. De politie onderzoekt de zaak.

25 JAAR JUBILEUM SPECIAL

27 september

Afl. 106,20

Afl. 65,- P.P. (13+)

Afl. 45,- P.P. (14-12 aña)

- Duik tot en met 40 meter diepte
- Vertrek vanaf Atlantis Adventure Center
- Tijd: 13:00 uur
- 20% korting in de Atlantis winkel

Voor meer infortmatie 522-4500

Alleen voorverkoop! Tickets bij Atlantis Adventure Center of bij De Palm Tours Sales Center L.G. Smith Boulevard. OP is OP! Lokaal ID is vereist op moment van aankoop en vertrek. Aanbieding geldig voor geselecteerde tours op zondag 27 september.

Wandelen langs Bonairiaanse monumenten

KRALENDIJK — Op Monumentendag, zondag 27 september, wordt in het centrum van Kralendijk een wandeltocht gehouden die langs verschillende historische gebouwen voert. De wandeling is bedoeld om de kennis te vergroten over de unieke architectuur en de historische betekenis van vijftien monumenten in de Bonairiaanse hoofdstad.

Tijdens de wandeling ontvangen deelnemers een folder met informatie over de monumenten. Een gids kan vragen over de monu-

menten beantwoorden. De tocht begint om 10.00 uur bij Parke Wilhelmina en eindigt om 13.00 uur bij het SKAL Museum aan de boulevard.

De Monumentenroute is een initiatief van de afdeling Cultuur SKAL van het Openbaar Lichaam Bonaire, en de Stichting Monumentenzorg Bonaire.

Deelnemers aan de wandeltocht kunnen zich tot aanstaande vrijdag inschrijven bij SKAL. Telefonisch aanmelden kan ook via nummer 717-8868 of 533-0344.

EU-landen berispt voor gebrekkige asielwetten

BRUSSEL — De Europese Commissie heeft vandaag 19 van de 28 EU-lidstaten op de vingers getikt vanwege achterblijvende wetgeving op het gebied van migratie en asiel. Ze hebben onder meer de vereiste voorzieningen voor de opvang van asielzoekers niet op orde. Nederland krijgt geen nieuwe berisping.

Het dagelijks bestuur van de EU kondigde in totaal 37 nieuwe zogeheten inbreukprocedures aan, drie eerdere procedures werden aangescherpt. Een inbreukprocedure kan uiteindelijk voor het Europees Hof van Justitie worden gebracht en tot forse boetes leiden.

Onder de landen die een tik krijgen zijn België, Frankrijk, Duitsland, Zweden, Spanje, Hongarije en diverse andere Oost-Europese landen. Ze hebben twee maanden om te reageren op de aantijgingen dan wel de gebreken te herstellen. Griekenland krijgt de

zwaarste waarschuwing. Het asielsysteem van het land schiet ernstig tekort, onder meer vanwege structurele tekortkomingen op het gebied van bescherming van minderjarige asielzoekers, stelt Brussel. Het is tweede berisping op dit vlak voor de Grieken. Tegen Nederland lopen nog wel eerdere inbreukprocedures, onder meer over het gebrek aan rechten van werknemers van buiten de Europese Unie en over het beschermen van slachtoffers

van mensenhandel.

De lidstaten zijn verplicht Europese regelgeving die is gericht op eerlijkere, snellere en betere asielprocedures in hun wetgeving op te nemen. Ook moeten ze zorgen voor humane opvang en fatsoenlijk onderdak. “Ons gemeenschappelijke Europese asielsysteem kan alleen functioneren als iedereen het spel volgens de regels speelt”, aldus vice-voorzitter Frans Timmermans.

‘Meer dan 50 miljoen euro schade bij VUmc’

AMSTERDAM — De geschatte schade die het VU Medisch Centrum in Amsterdam heeft opgelopen door de gesprongen waterleiding, bedraagt waarschijnlijk meer dan 50 miljoen euro. Dat zei bestuursvoorzitter Wouter Bos vandaag bij de ‘heropening’ van het ziekenhuis.

Na een sluiting van twee weken is het hele ziekenhuis weer in gebruik genomen. Als laatste is ook de spoedeisende hulp weer open. “Alle noodvoorzieningen werken en bijna al het personeel is weer aan het werk”, zei Bos.

ten ruim 300 patiënten geëvacueerd worden naar andere ziekenhuizen. Door een gesprongen hoofdwaterleiding van Waternet in een nabijgelegen straat kreeg het VUmc te maken met grote wateroverlast.

Twee weken geleden moes-

Gisteren ging het ziekenhuis

al gedeeltelijk open en keerden zo’n vijftig patiënten terug. “Toen konden we testen of alles loopt zoals het zou moeten lopen”, verklaarde Bos. De spoedeisende hulp is een van de meest kwetsbare onderdelen. “Je moet onverwachte aantallen aankunnen. Er kan zomaar iets gebeuren waardoor je met een enorme toeloop van patiënten te maken krijgt.”

De juridische afwikkeling is volgens Bos ‘voer voor juristen’. “Zij moeten uitmaken of

onze verzekeraars betalen of de verzekeraars van Waternet. Wij zijn in ieder geval goed verzekerd, ook voor de extra kosten die we hebben moeten maken.”

De ziekenhuisbestuurder zei ‘ontzaglijk blij’ te zijn dat hij voor de heropening eindelijk weer eens een lintje mocht doorknippen, dat voor de hoofdingang was gespannen. “Met grote advertenties in de kranten laten we de hele wereld weten dat we weer open zijn.”

VS willen vluchten naar Cuba toestaan

NEW YORK/WASHINGTON — De Verenigde Staten willen zo snel mogelijk Amerikaanse vluchten naar Cuba mogelijk maken, aldus een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren. Ook Cuba wil graag een overeenkomst sluiten.

Vertegenwoordigers van beide landen treffen elkaar 28 en 29 september in de Cubaanse hoofdstad Havana om onder meer over de veiligheid van het toekomstige luchtvaartverkeer te praten. De VS zien ook graag dat de Cubaanse staatsluchtvaartmaatschappij, Cubana de Aviación, haar vluchtgegevens met Amerikaanse maatschappijen deelt en tickets voor hun vluchten verkoopt. De woordvoerder van Buitenlandse Zaken geeft aan dat het voor Cubana een uitdaging zou zijn om naar de Verenigde Staten te vliegen. Mensen kunnen wellicht beslag leggen op Cubana’s vliegtuigen als compensatie voor hun gestolen bezittingen tijdens de Cubaanse revolutie.

Na meer dan vijftig jaar vijandschap, die op de communistische Cubaanse revolutie in 1959 volgde, willen de twee landen de banden meer en meer herstellen. Zo zijn de diplomatieke banden hersteld en de ambassades heropend. Paus Franciscus, die momenteel een bezoek brengt aan beide landen,

Paus Franciscus en president Obama bij de aankomst van de katholieke leider in de VS.

sprak daarnaast de hoop uit dat de Verenigde Staten het handelsembargo tegen Cuba opheffen. Het economische embargo werd ingesteld in februari 1962.

Paus Franciscus hoopt dat de Verenigde Staten het handelsembargo tegen Cuba opheffen. Aan boord van het vliegtuig dat hem van Cuba naar Washington bracht, zei hij tegen meereizende verslaggevers dat hij de zaak echter niet zelf ter sprake zal brengen tijdens zijn toespraak tot het Amerikaanse Congres. Het economische embargo werd ingesteld in

februari 1962.

6 dagen

De paus werd korte tijd later bij zijn aankomst op de luchtmachtbasis Andrews bij Washington verwelkomd door president Barack Obama en diens familie. De twee spreken elkaar vandaag in het Witte Huis. Franciscus blijft zes dagen in de VS.

De 78-jarige leider van de Rooms-Katholieke Kerk zal de Amerikanen wel wijzen op hun macht en rijkdom, middelen die zij moeten aanwenden om de mensheid te

Interim-president Burkina Faso terug op post

Interim-president van Burkina Faso Michel Kafando gaf vandaag een persverklaring bij het ministerie van Buitenlandse Zaken in Ouagadougou.

OUAGADOUGOU — Interim-president Michel Kafando van Burkina Faso heeft vandaag laten weten weer terug op zijn post te zijn in de hoofdstad Ouagadougou. “Ik ben weer aan het werk”, liet Kafando weten aan journalisten.

De interim-president werd vorige week gegijzeld bij een coup door aanhangers van oud-president Blaise Com-

paoré. De coupgelegers zijn een elite-eenheid binnen het leger, de zogeheten presidentiële garde.

Afgelopen maandag dreigde het leger van Burkina Faso de coupgelegers de wapens af te nemen. De leider van de garde, generaal Gilbert Diendere, bood toen zijn excuses aan. Sindsdien waren er onderhandelingen gaande tussen het leger en de coupgelegers.

Slowakije naar rechter om verdeling migranten

BRATISLAVA — Slowakije stapt naar de rechter om de beslissing aan te vechten van de Europese ministers om 120.000 migranten over EU-landen te verdelen. Premier Robert Fico van Slowakije zei vandaag naar het Europese hof in Luxemburg te stappen. Ook is hij niet van plan het besluit uit te voeren.

Gisteren stemde een meerderheid van de Europese bewindslieden die verantwoordelijk zijn voor asiel tijdens een speciale bijeenkomst in Brussel voor het verdelen van de vluchtelingen. Slowakije, Tsjechië, Hongarije en Roemenië stemden tegen. Zij verzetten zich tegen het verplichtende karakter van

het plan. De Tsjechische premier Bohuslav Sobotka liet vandaag weten niet van plan te zijn juridische stappen te ondernemen tegen de beslissing, naar eigen zeggen om te voorkomen dat spanningen tussen EU-landen verder oplopen. “Europa mag niet uiteenvallen door de vluchtelingencrisis”, aldus Sobotka.

Ook Roemenië lijkt zich neer te leggen bij de verplichte verdeling van migranten. President Klaus Iohannis zei vandaag dat zijn land het aantal migranten dat de EU aan Roemenië toe wil wijzen, kan opnemen. Volgens hem is dat aantal ‘niet zo groot’. “We kunnen het aan en ik vind dat Roemenië solidair moet zijn”, aldus Iohannis.

‘Bedrijf fatale bungeejump ernstig nalatig’

MADRID — Twee organisatoren van de bungeejump in het noorden van Spanje, die een zeventienjarig Nederlands meisje het leven kostte, worden verdacht van doodslag door ‘ernstige nalatigheid’. Dat schrijft de Spaanse krant El Diario Montañés op basis van een onderzoeksrapport van justitie in Spanje.

De verdachten zijn de eigenaar en een medewerker van het bedrijf dat de sprong organiseerde. Hun hangt een gevangenisstraf van een tot vier jaar boven het hoofd, schrijft de krant. Volgens het rapport is het

ontbreken van veiligheidsmaatregelen de oorzaak geweest van de dood van het meisje.

Het meisje sprong al van de brug toen zij nog niet was vastgemaakt. De organisatie sprak na het ongeluk van een miscommunicatie, waardoor het meisje dacht dat ze al vastzat aan het elastiek. Volgens het rapport mag de samenwerking tussen een bungeejumper en begeleider nooit afhankelijk zijn van spraak of gebaren, zeker niet als ze niet dezelfde taal spreken. Een veiligheidsstouw had hen moeten verbinden, aldus de onderzoekers.

‘Nederlandse vrouw in Colombia gewurgd’

CARTAGENA — De Nederlandse Durdana de Bruijn die afgelopen weekende werd vermoord op haar zeilboot voor de kust van Colombia, zou door verwurging zijn omgebracht. Dat meldt de Colombiaanse krant El Tiempo op basis van lokale forensisch onderzoekers.

De moord op De Bruijn is omgeven met vraagtekens. De Colombiaanse autoriteiten vinden de lezing van de

echtgenoot, die ook op het schip was, verwarrend. De Nederlander heeft verteld dat ze werden overvallen door gemaskerde mensen. Volgens hem sloegen ze toe toen de man op het toilet was. Hij kreeg een klap en verloor het bewustzijn. Toen hij bijkwam vond hij zijn vrouw dood op het dek van de zeilboot.

De politie vindt het raar dat er enkel een klein geldbedrag is meegenomen en er waardevolle zaken zoals sieraden, een computer, videocamera’s en communicatieapparatuur zijn achtergelaten. Ook vraagt de Colombiaanse recherche zich af waarom de man met een mobiele telefoon naar een alarmnummer belde en eerst een verkeerde locatie van het schip doorgaf.

Enorme prijsverhoging pil na ophef verlaagd

WASHINGTON — De chef van het Amerikaanse farmaciebedrijf Turing gaat de prijs van het medicijn Daraprim verlagen na ophef over de eerdere prijsverhoging van 5000 procent. De kosten van het medicijn zouden van 13,50 naar 750 dollar per pil gaan. Directeur Martin Shkreli kon gisteren nog niet zeggen hoeveel de pil nu gaat kosten.

Het middel wordt veel aan aidspatiënten voorgeschreven om infecties tegen te gaan. “We moesten dit medicijn winstgevend maken”, aldus Shkreli in een eerdere reactie. Het geld is volgens hem nodig voor onderzoek naar nieuwe geneesmiddelen. Van de winst wordt nu

gedeeltelijk afgezien nadat met grote verontwaardiging op de prijsstijging was gereageerd, zowel vanuit de medische sector als de Amerikaanse politiek. Presidetskandidaat Hillary Clinton noemde de verhoging ‘schandalig’. Aan *NBC News* liet Shkreli weten met de prijsverlaging de woede bij mensen zo veel mogelijk weg te willen nemen.

Turing kocht de rechten om het middel in de Verenigde Staten te produceren deze zomer van een ander bedrijf. Er zit geen patent meer op aangezien het al sinds 1953 op de markt is, maar bij gebrek aan concurrenten kan de nieuwe eigenaar ervoor vragen wat hij wil.

‘Al-Sisi verleent gratie aan 100 gevangenen’

CAIRO — De Egyptische president Abdel Fattah al-Sisi heeft gratie verleend aan 100 gevangenen, onder wie de televisiejournalist voor al-Jazeera Mohamed Fahmy. Persbureau Reuters meldt dit vandaag op basis van bronnen binnen de Egyptische veiligheidsdiensten.

De Canadese Fahmy was een van de drie al-Jazeera-journalisten die vorige maand nog tot drie jaar cel werden veroordeeld. Volgens de rechter opereerden de journalisten zonder de juiste papieren en zonden ze materiaal uit dat schadelijk was voor Egypte. Canada reageerde vandaag verheugd op het

nieuws. Een woordvoerder van de regering liet weten dat Canada Fahmy gaat helpen om Egypte te verlaten. De Nederlandse journaliste Rena Netjes, die in Egypte is veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf, heeft geen gratie gekregen, blijkt uit een Twitter-bericht van de journaliste. Netjes ont-

vluchtte Egypte voor de uitspraak van de rechter. Toen al-Sisi in 2013 aan de macht kwam in Egypte stelde hij een protestverbod in. Sindsdien verdwenen vele critici achter slot en grendel. Vorig jaar ging het om tientallen mensen. De gratie komt op dezelfde dag dat Frankrijk de verkoop van twee moderne marineschepen aan Egypte bekendmaakte. De schepen, type Mistral, waren eigenlijk bedoeld voor Rusland, maar Frankrijk annuleerde de verkoop vorig jaar.

Euro

Positief

AMSTERDAM — Beleggers vinden dat Volkswagen wat beurswaarde betreft voorlopig voldoende gestraft is voor het geknoei met de uitstootwaarden van zijn dieselauto's. Het aandeel krabbelde vandaag iets op na twee zware verliesdagen op rij. Het sentiment op de beursvloeren was in het algemeen vrij positief. In Amsterdam stond de AEX-hoofdindex vlak na de licht lagere opening op Wall Street 0,4 procent in de plus op 421,60 punten. De MidKap steeg 1,2 procent tot 638,86 punten. De belangrijkste graadmeters op de beurzen in Frankfurt, Parijs en Londen gingen tot 1,8 procent vooruit.

Volkswagen kreeg er op de beurs in Frankfurt 7,4 procent bij. Voor de aandeelhouders is dat evenwel niet meer dan een doekje voor het bloeden, na twee dagen op rij waarin het autoconcern een vijfde van zijn beurswaarde moest inleveren.

De euro was 1,1188 dollar waard, tegen 1,1143 dollar bij het Europese slot op dinsdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie steeg 0,3 procent tot 46,49 dollar. Brentolie werd 0,6 procent duurder en bracht per vat van 159 liter 49,38 dollar op.

Tokio

Lager

TOKIO — De effectenbeurs in Shanghai ging vandaag flink omlaag. Een sterker dan verwachte krimp van de omvangrijke Chinese industrie zorgde voor een negatieve stemming onder beleggers. Ook elders in het Verre Oosten stonden de beurzen in het rood door de vrees voor de impact van een afzwakkende groei van de op één na grootste economie ter wereld.

Uit cijfers van marktonderzoekers Caixin en Markit bleek dat de Chinese industrie in september het sterkst is gekrompen sinds maart 2009. De inkoopmanagersindex, die de bedrijvigheid in de sector weerspiegelt, wijst al sinds maart op krimp. De ambitie van de Chinese overheid om de economie dit jaar met 7 procent te laten groeien komt daarmee verder in gevaar.

De Shanghai Composite zakte 2 procent en in Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 2,9 procent in de min. De All Ordinaries in Sydney verloor 2 procent en de Kospi in Seoul leverde 1,6 procent in. De beurs in Tokio was nog gesloten. Morgen beginnen Japanse beleggers aan de verkorte handelsweek.

Wall Street

Aarzelend

NEW YORK — De aandelenmarkten op Wall Street zijn vandaag zonder grote koersuitslagen aan de handel begonnen. Twijfels over de kracht van de wereld-economie maken ook Amerikaanse beleggers nog altijd kopschuw.

De toonaangevende Dow-Jonesindex stond kort na opening 0,1 procent lager op 16.314 punten. De bredere S&P 500 daalde eveneens 0,1 procent tot 1941 punten. Ook de technologiegraadmeter Nasdaq verloor 0,1 procent en kwam op 4754 punten.

De technologiebedrijven Intel en Apple stonden bovenaan de Dow met winsten van respectievelijk 0,9 en 0,5 procent. Vliegtuigbouwer Boeing, die in zijn orderboek vandaag een bestelling voor 300 vliegtuigen uit China kon bijschrijven, kreeg er 0,3 procent bij.

Volkswagen-topman Martin Winterkorn neemt ontslag

WOLFSBURG — Topman Martin Winterkorn van Volkswagen heeft zijn ontslag ingediend vanwege het dieselschandaal waar het Duitse autoconcern onder zijn leiding in verzeild is geraakt. Dat maakte de onderneming vandaag bekend.

“Ik ben geschokt door de gebeurtenissen van de afgelopen dagen”, liet Winterkorn in een verklaring weten. “Ik ben verbijsterd dat wangedrag op zo’n grote schaal mogelijk was bij de Volkswagen-groep. Als topman neem ik de verantwoordelijkheid.” Eerder vandaag liet de Europese autobrancheorganisatie ACEA weten dat er geen bewijs is dat de auto-industrie op grote schaal sjoemelt met milieutesten van uitlaatgasen. ACEA neemt de zaak bij Volkswagen zeer ernstig.

In de Verenigde Staten bleek dat dieselauto's van Volkswagen bij laboratoriumtesten schoner leken dan ze daadwerkelijk zijn. Het Duitse autoconcern erkende gisteren dat zo'n 11 miljoen dieselauto's wereldwijd zijn uitgerust met sjoemelsoftware die de uitkomst van testen kan manipuleren. Het Duitse ministerie van Verkeer ontkeerde vandaag dat het op de hoogte was van de technologie van Volkswagen om met emissietesten

Volkswagen-personeel op weg naar het werk voor de ingang van het hoofdkantoor in Wolfsburg.

te kunnen frauderen. Wel erkende het ministerie enkele maanden geleden dat er een verschil was tussen de uitstootwaarden bij testen en bij het daadwerkelijk gebruik op de weg. Toen werd aangegeven dat er geen opzettelijk gesjoemel met testen zou plaatsvinden. De Duitse overheid is een onderzoek begonnen naar het dieselschandaal bij Volkswagen. Verkeersminister Alexander Dobrindt

heeft een commissie opgezet die nog deze week bij VW in Wolfsburg op bezoek gaat om de kwestie te onderzoeken.

D66

D66 wil een onafhankelijke Europese test op uitstoot en verbruik van auto's, naar Amerikaans voorbeeld. De partij vindt dat staatssecretaris Wilma Mansveld (Milieu) de kwestie op Europees niveau moet aankaarten. Op dit moment voeren in

de Europese Unie gecertificeerde organisaties de tests uit. Maar zij worden betaald door autobedrijven, laakt Tweede Kamerlid Stientje van Veldhoven. Zij wijst erop dat Brussel pas in 2017 de tests wil herzien.

Dit schandaal toont aan dat er snel betere, onafhankelijke testen en toezicht nodig zijn om het verbruik van auto's op een betrouwbare manier te testen, aldus D66.

China koopt 300 vliegtuigen van Boeing

De Chinese president Xi Jinping en first lady Peng Liyuan arriveren in de Verenigde Staten.

PEKING — China heeft een order geplaatst voor 300 vliegtuigen van het Amerikaanse Boeing. Dat meldde

het Chinese staatspersbureau *Xinhua* vandaag.

De opdracht volgt op het gis-

teren begonnen staatsbezoek van de Chinese president Xi Jinping aan de Verenigde Staten. Verder tekenden

China en Boeing een overeenkomst voor de oprichting van een montagecentrum voor vliegtuigen in China.

‘Minder geld naar IT-beveiliging in Europa’

STAMFORD — Beveiligingssoftware van Amerikaanse producenten is dit jaar tot 20 procent duurder geworden voor Europese afnemers als gevolg van de sterkere dollar. Marktonderzoeker Gartner verwacht dat veel partijen zullen wachten met de aankoop van pakketten totdat de wisselkoersen stabiliseren, een ontwikkeling die in de loop van volgend jaar wordt voorzien.

Wereldwijd bezien zullen de bestedingen aan informatiebeveiliging ondanks het uitstel in Europa dit jaar met 4,7 procent stijgen tot 75,4 miljard dollar, voorspelde Gartner. Die toename komt vooral voort uit meer en strengere wetgeving en volgt op een aantal omvangrijke inbreuken door hackers. Ook geven overheden meer uit.

De marktonderzoeker verwacht de sterkste groei in de vraag naar beveiligingssoftware bij de zogeheten clouddiensten, mobiele telefoons en het ‘internet of things’. Gartner maakte ook bekend dat de besluiteloosheid over het al dan niet vervangen van mobieltjes, notebooks, laptops en pc's dit jaar zal leiden tot een daling van 1 procent in het totaal aantal verscheepte apparaten. Het aantal verschepingen neemt af van iets meer dan 2,4 miljard stuks in 2014 tot iets minder dan 2,4 miljard stuks dit jaar. De vraag naar mobieltjes blijft als enige segment groeien, naar verwachting met 1,4 procent op jaarbasis tot ruim 1,9 miljard exemplaren. Gartner verwacht dat in 2017 de mijlpaal van 2 miljard mobieltjes wordt bereikt. Daarvan zal het in 89 procent van de gevallen gaan om een smartphone.

‘Laagste punt hypotheekrente bereikt’

AMSTERDAM — Nederlandse huiseigenaren denken dat de hypotheekrente het laagste punt heeft bereikt. Dat bleek vandaag uit het ING Woonbericht van september.

In totaal denkt 65 procent van de huizenbezitters dat de hypotheekrente niet lager zal gaan. Iets meer starters, 70 procent, denkt dat het dieptepunt inmiddels is bereikt. Overigens verwachten vier op de vijf huizenbezitters en starters dat de huizenprijzen zelf niet meer verder omlaag zullen gaan. Volgens veel starters is het nu dan ook een goed moment om een huis te kopen, aldus

ING. Verder komt uit het Woonbericht naar voren dat het gebruik van zonnepanelen steeds populairder wordt. Van de huidige huizenbezitters heeft 14 procent hier plannen voor; bij doorstromers en starters is de wens voor zonnepanelen nog iets groter. Vooral de besparing op de energiekosten wordt als voornaamste reden voor zo'n aanschaf genoemd, door 72 procent van de ondervraagden. Het milieu is voor 19 procent van hen doorslaggevend. Bij starters is het milieu belangrijker, 31 procent noemt dat als belangrijkste argument om zonnepanelen te kopen.

Pleidooi voor nieuwe begrotingsregels Rusland

MOSKOU — Rusland zou nieuwe begrotingsregels moeten instellen zodat het land bij een stijging van de olieprijs zijn fiscale reserves kan aanvullen. Dat stelde de Russische minister van Financiën Anton Siluanov vandaag. Volgens de minister zouden de nieuwe begrotingsregels uit moeten gaan van de huidige lage olieprijsen. Daardoor zou er geld opzij kunnen worden gezet op het

moment dat de olieprijs aantrekt tot een niveau van 50 tot 60 dollar per vat. De olieprijsen zijn in vergelijking met een jaar eerder fors gedaald. Rusland is qua begroting voor een belangrijk deel afhankelijk van de uitvoer van grondstoffen, waaronder olie. Omstreeks het middaguur kostte een vat Amerikaanse olie 46,85 dollar. Brentolie werd voor 49,61 dollar per vat verhandeld.

Positieve reacties op tabaksproef Albert Heijn

ZAANDAM — De proef van Albert Heijn om voorlopig in vijftien winkels tabak niet langer zichtbaar te presenteren, is positief ontvangen. Zo is KWF Kankerbestrijding blij met het initiatief, terwijl staatssecretaris Martin van Rijn (Volksgezondheid) zijn waardeering uitsprak.

In de betreffende vestigingen worden verschillende vormen van afdekken getest zoals gesloten deuren, lamellen en automaten. Moederconcern Ahold wil ‘ervaren’ wat voor klanten en medewerkers het beste werkt. Het resultaat van de test deelt de onderneming met het Cen-

traal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL).

“Ik ben erg benieuwd naar de effecten hiervan op de verkoop en met name aan jongeren. Mijn ambitie is dat jongeren helemaal niet beginnen met roken en kinderen rookvrij kunnen opgroeien. Deze stap helpt daarbij”, aldus de staatssecretaris. KWF constateert dat AH hiermee een belangrijke voorbeeldfunctie vervult bij de bescherming van kinderen tegen tabak. De organisatie wees er daarbij op dat er nu nog op meer dan 30.000 verkooppunten tabaksproducten worden verkocht, veelal prominent in beeld.

Economie trok iets aan in tweede kwartaal

DEN HAAG — De Nederlandse economie is er in het tweede kwartaal van het jaar 0,2 procent op vooruitgegaan ten opzichte van een kwartaal eerder. Dat bleek vandaag uit een tweede berekening van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In eerste instantie werd een plus van 0,1 procent gemeld.

Volgens het CBS werd de groei breed gedragen. Ten opzichte van de eerdere berekening bleken de investeringen in woningen en gebouwen hoger uit te zijn gevallen. Ook de investerin-

gen in software waren hoger. Ten opzichte van een jaar eerder groeide de economie in het tweede kwartaal met 1,8 procent. Volgens de eerste raming was dat 1,6 procent. Volgens de nieuwe schatting kwamen er in het tweede kwartaal 29.000 banen bij ten opzichte van de eerste drie maanden van het jaar. De eerste berekening kwam uit op een stijging van 19.000 banen. In vergelijking met een jaar eerder waren er 93.000 banen meer, voor werknemers en zelfstandigen, tegenover de 80.000 die eerder waren gemeld.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

NEW YORK			AMSTERDAM		
	22-Sep			22-Sep	
DOW JONES	16330.47	-1.09%	AEX	419.98	-2.96%
S&P 500 INDEX	1942.74	-1.23%	ARCELORMITTAL	5.46	-5.92%
NASDAQ	4756.72	-1.50%	AEGON NV	5.04	-2.44%
AMAZON.COM INC	538.40	-1.82%	AHOLD NV	17.09	-3.75%
APPLE INC	113.40	-1.57%	AKZO NOBEL	57.39	-3.55%
BAUDY INC SP ADR	135.12	-3.35%	ASML HOLDING NV	77.69	-3.72%
BERKSHIRE HATH-B	129.30	-1.28%	DSM (KONIN)	41.96	-4.30%
CITIGROUP INC	50.38	-0.65%	HAL TRUST	155.70	-3.15%
COCA-COLA CO	38.79	-1.02%	HEINEKEN NV	71.94	-2.36%
WALT DISNEY CO	102.49	-0.89%	ING GROEP NV	12.58	-3.12%
3D SYSTEMS CORP	12.36	1.23%	KPN (KONIN) NV	3.31	-2.27%
EBAY INC	25.61	-1.20%	KONINKLIJKE PHIL	21.41	-2.28%
FACEBOOK INC-A	92.98	-2.71%	RANDSTAD HOLDING	52.51	-3.24%
GENERAL ELECTRIC	25.11	0.08%	RELX NV	13.86	-1.81%
GOOGLE INC-A	653.20	-2.07%	ROYAL DUTCH SHA	21.37	-2.97%
HEVILETT-PACKARD	25.65	2.99%	TOMTOM	9.46	-3.17%
HOME DEPOT INC	115.80	-0.67%	TOTAL SA	39.76	-2.60%
INTEL CORP	28.67	-1.68%	UNILEVER NV-CVA	34.83	-3.01%
JOHNSON&JOHNSON	93.24	0.12%	W.P. STEWART HOL	324.05	0.32%
LINKEDIN CORP-A	197.32	-0.63%	SCOTTABANK FUNDS		21-Sep
MICROSOFT CORP	43.90	-0.48%	MONEY MARKET	13.0658	0.00%
PROCTER & GAMBLE	70.19	-0.65%	US DOLLAR BOND	2.6159	-0.49%
ROYAL DUTCH-ADR	47.78	-3.32%	GLOBAL GROWTH	2.3331	-0.39%
STARBUCKS CORP	57.12	-0.73%	US GROWTH	12.0178	0.65%
TWITTER INC	26.83	-2.01%	CANADIAN GROWTH	2.6265	-0.33%
WAL-MART STORES	63.59	-0.20%	FUNDS		21-Sep
WHOLE FOODS MKT	31.77	-0.66%	BGF CONT EUR FLEX	23.00	0.09%
EXCHANGE TRADED FND		22-Sep	BGF EMKT BOND	15.50	0.06%
ALERIAN MLP - AMLP	13.70	-1.72%	BGF FIX INC GBL OP	13.20	0.08%
ISH GBL HY BD - GHYG	47.82	-0.93%	BGF GBL ALLOCATION	46.78	-0.20%
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.07	-0.72%	BGF USD CORE BOND	16.87	0.18%
ISH SELECT DIV - DYY	72.82	-0.97%	BGF USD HY YIELD BND	26.08	-0.11%
ISH MSCI EMKT - EEM	33.14	-1.87%	TEMPLETON GBL BND	22.63	0.13%
ISH MSCI PAC - EPP	37.38	-1.45%	TEMPLETON ASIAN SM	39.38	-0.40%
ISH RUSSELL - IWV	116.29	-1.32%	CURRENCIES		22-Sep
ISH S&P 500 - SPY	110.15	-1.26%	YEN/USD	120.1500	-0.34%
ISH EUROPE - IEV	39.72	-3.03%	EUR/USD	1.1126	-0.57%
POWERSH-QQQ	104.10	-1.50%	CAN/USD	1.3268	0.10%
POWERSHARES DB C	15.09	-0.59%	GBP/USD	1.5364	-0.92%
SPDR S&P INT DIV-DWX	34.31	-2.05%	COMMODITIES		22-Sep
SPDR S&P MID 400	254.54	-1.41%	OIL WTI	46.11	1.09%
SPDR S&P 600 SMA	99.85	-1.52%	GOLD	1124.68	-0.77%
VANGUARD REIT - VNQ	75.98	-1.26%	SILVER	14.7730	-2.81%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	49.29	-1.95%	WHEAT	492.5000	-0.86%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

Australische rangers worstelen met koalaplaag

Foto: Shutterstock

Australische rangers worstelen met koalaplaag “We voelen ons verschrikkelijk, maar we moeten het doen om de andere koala’s een overlevingskans te geven.” Een parkranger in de Australische deelstaat Victoria legt uit waarom de autoriteiten koala’s doden in een gebied waar de populatie veel te groot is geworden. Die praktijk kan steevast rekenen op kritiek van na-

tuurorganisaties, maar volgens de overheid is het een noodzakelijk kwaad. In het gebied ten zuidwesten van Melbourne leven nu zo’n twintig koala’s per hectare. Normaal gesproken zit op zo’n oppervlak slechts één koala eucalyptusblaadjes weg te kauwen. Door de overpopulatie ontstaan voedseltekorten, waardoor dieren van de honger dreigen te sterven. Totnogtoe

zijn slechts enkele dieren die al verzwakt waren, gedood. Dat zullen er de komende weken zeker meer worden, maar de parkrangers hebben ook humanere middelen ter beschikking. Vrouwtjes krijgen anticonceptiemiddelen toegediend en zo’n veertig koala’s komen ervan af met een gedwongen verhuizing: ze worden gevangen en elders in het land weer vrijgelaten.

Politie stuit bij toeval op gestolen auto’s

Foto: Shutterstock

De Britse politie was aanvankelijk alleen op zoek naar een in Londen gestolen Lexus, maar rolde uiteindelijk een compleet Afrikaans autosmokkelnetwerk op. Vol-

gens SWNS wist de politie de Lexus dankzij een app te traceren in Uganda. Eenmaal bij de wagen aangekomen, vonden agenten een compleet wagenpark met in Groot-Brit-

tannië gestolen bolides. In het Ugandese Kampala stond voor bijna 1,5 miljoen euro aan gestolen Britse auto’s geparkeerd. Naast de Lexus stonden er ook Audi’s, Range

Rovers en BMW’s. Nadat de wagens gevonden waren, hebben detectives van het National Crime Agency het smokkelnetwerk ontmanteld. De auto’s bleken via verschillende havens in Uganda terecht te zijn gekomen. Van Londen zijn de auto’s naar Le Havre in Frankrijk verscheept. Vanuit Frankrijk ging de vracht vervolgens naar Oman, van Oman naar Mombassa in Kenia en van Mombassa naar Kampala. Alle corrupte havenmeesters en andere officials zijn inmiddels aangepakt, maar voorlopig lijken Engelse autobezitters nog lang niet veilig te zijn. Vooral duurderde auto’s met sleutellose contacten worden aan de lopende band gestolen. Dit jaar verdwenen er al 40.000 auto’s uit de Britse hoofdstad.

Bono doet mee aan docu over Herman Brood

U2-zanger Bono wil graag meedoen aan een documentaire over Herman Brood, die volgend voorjaar in de

bioscopen gaat draaien. Regisseur Dennis Alink is in overleg met het management van de Ierse zanger

over de agenda’s, zodat ze later dit jaar kunnen filmen. “Ik had er vanaf het begin af aan al een plekje voor opengelaten”, zegt Alink. Bono is een bekend fan van Brood, de rock ‘n roll-artiest die in 2001 overleed. Hij waardeerde vooral Broods poëzie en beeldende kunst. Beide heren hebben elkaar ook

ontmoet. Regisseur Alink: “Ik ben een enorme Herman Brood-fan en ik luister ook al mijn hele leven naar U2, dus dit valt heel mooi samen.” Volgend jaar, als de documentaire ‘Unknown Brood’ verschijnt, zou de zanger en schilder zeventig jaar zijn geworden.

Vrouw met wandelstok rockt op dancefestival

Een vrouw van vijftig met een wandelstok heeft zich onsterfelijk gemaakt tijdens een dancefestival in Sydney. De beelden van haar dansmoves zijn een hit op social media.

Een andere festivalganger filmde hoe Lynne Cole fanatiek heen en weer schudde op de snoeiharde beats van Defqon.1 terwijl ze haar wandelstok stevig vasthield. Het filmpje is al honderdduizenden keren bekeken op Face-

book. *Daily Mail Australia* zocht de vrouw op en vroeg haar wat ze tussen de veelal jonge feestbeesten deed. “Defqon.1 was een dagje uit met mijn zoon en dochter”, vertelt Cole. De hippe moeder is gek op harde dancemuziek en luistert er bijvoorbeeld naar tijdens het sporten. “Ik hou ervan. Ik weet dat het vreemd is, maar zo is het nou eenmaal. Volgens mij ben je nooit te oud voor hardstyle en hardcore.”

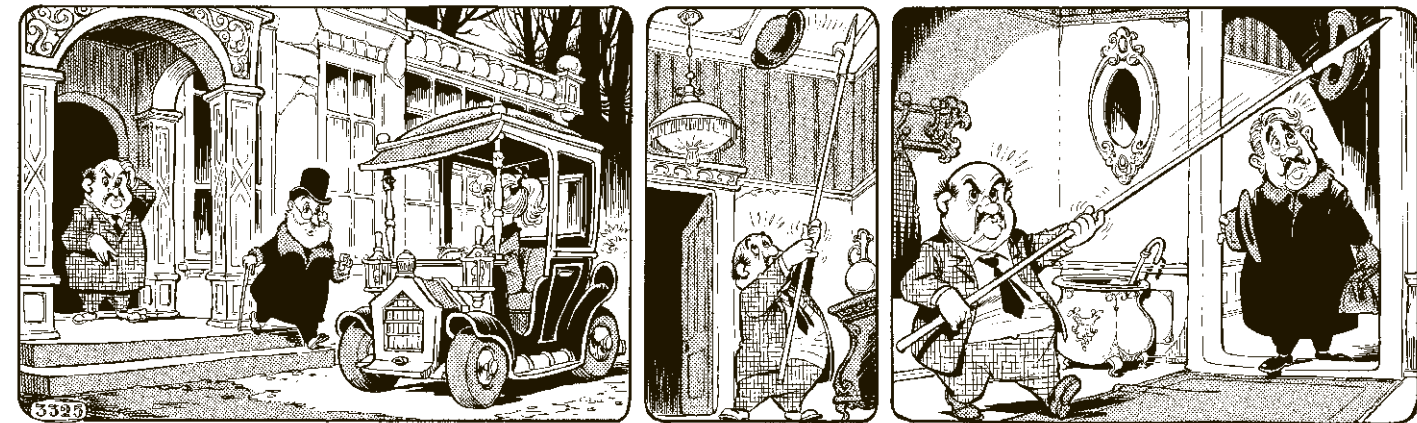
Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Koning Hollewijn en het gezichtsverlies

Door Marten Toonder

Hollewijn en Wiebeltje lieten de geheel overspannen psychiater Dr. Truma achter bij het zwevende manschap en bestegen de hofauto. “Kom Euvel!” riep het meisje. “Teut niet zo! Of moet ik soms rijden naar Kerndrayer?” De detective staarde somber naar het kille landschap en luisterde beklemd naar het zacht fluiten van een opstekende Noordenwind. “Ik ben zo terug — even m’n hoed halen!” gromde hij en verdween in het paleis. Doch het pakken van het hoofddekseel plaatste hem voor moeilijkheden. “Altijd moeten ze mij hebben!” foeterde de speurder, vergeefs

trachtend het kledingstuk aan de haak te slaan. “Alles en iedereen zweeft maar en als ik er iets van zeg, verklaren ze me voor gek!” De psychiater die door Dr. Truma was ontboden, had zich intussen met grote snelheid naar het paleis Koudewater gespoed, zich op het ergste voorbereidend. En hij werd niet teleurgesteld. Bij zijn binnentreden ontwaarde hij Euvel, die omzichtig een raamstok naar beneden palmden en met grote tegenwoordigheid van geest de daaraan bevestigde hoed vastgreep. “Ha, ha!” riep de detective triomfantelijk tegen zijn hoofddekseel. “Je ontsnapt me niet meer, ellendelaar.”

Mensen

Thailand haalt brutale aapjes uit de koelkast

Foto: Shutterstock

Een Thais dorp in de buurt van Bangkok was de aapjes in de omgeving helemaal zat. De beesten waren zo brutaal dat ze zelfs in huis kwamen en doodleuk in de koelkast op zoek gingen naar eten. Na-

tuurbeschermers hebben de ongeveer tachtig apen gevangen. De Java-apen of krabbenetende makaken worden in natuurreservaten ten westen van de hoofdstad uitgezet. Een bewoner van Narong

Thersong zei gisteren tegen de BBC dat het dorp zich erop verheugd weer gewoon de was buiten te kunnen hangen of groente te verbouwen, zonder dat de brutale aapjes ze het leven zuur maken.

‘3 x 5 seconden seks meer dan genoeg’

De Vietnamese filmkeuring grijpt in. Als het aan de keuringsbaas in Hanoi ligt mogen films in de toekomst niet meer dan drie keer vijf seconden aan seksscènes bevatten. Probleem is nog wel wat er precies onder seksscè-

nes moet worden verstaan, aldus lokale media.

Een volledig naakte vrouw valt onder het verbod, weet de krant *Thanh Nien*, maar of dat ook voor een naakte man geldt is niet duidelijk.

De plannen van de filmkeuring hebben in ieder geval tot een golf van protesten van filmmakers en filmfans geleid. Het gaat niet om de lengte van de scènes maar om de kwaliteit ervan, stellen regisseurs.

Buckles

By David Gilbert

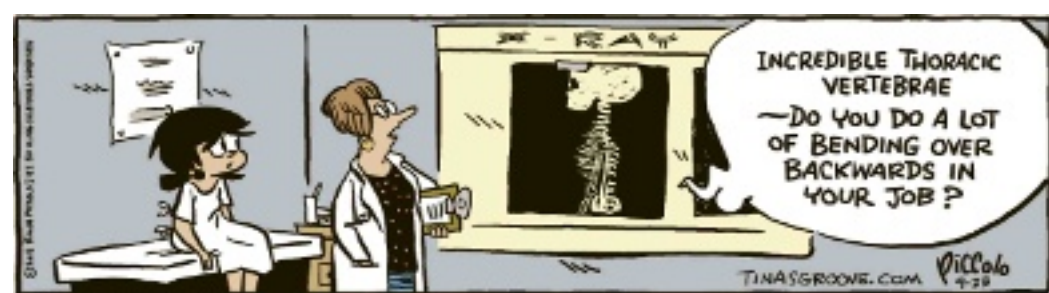
Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Van Basten veegt vloer aan met Cruijff

AMSTERDAM — Marco van Basten gelooft niet in de plannen van Johan Cruijff met Ajax. Volgens de oud-spits was het zijn voormalige leermeester vijf jaar geleden vooral om de macht te doen toen hij zijn revolutie startte. “Ajax laat zich gebruiken, zonder dat ze het waarschijnlijk doorhebben”, stelt hij in zijn column in *Voetbal International*.

Volgens Van Basten is het vooral aan trainer Frank de Boer te danken dat Ajax sinds de machtsgreep van Cruijff in 2010 vier keer kampioen werd. Verder prijst hij de jeugdschooling die talenten als Viktor Fischer, Anwar El Ghazi en Riechedly Bazoer heeft ontdekt. Hij ziet Ajax de laatste jaren vooral goede verdedigers zelf opleiden.

Een documentaire over ‘het Plan Cruijff’ bij FOX was de aanleiding voor de uithaal van Van Basten naar zijn voormalige leermeester in zijn column die vandaag volledig verscheen. Gisteren lekte al uit dat Van Basten de plannen van Cruijff vergeleek met een fabeltjeskrant. “Waarom zijn een paar jaar geleden al die mensen naar de rechtbank gegaan?”, dacht Van Basten na het zien van de reportage op de betaalzender. “Rik van den

Marco van Basten (r) was heel lang de bijzondere protégé van Johan Cruijff (l).

Boog, Steven ten Have, Uri Coronel, Louis van Gaal, Danny Blind, Edgar Davids, Jan Olde Riekerink, de medische staf en jeugdtrainers zijn opgeknoot door Cruijff en De Telegraaf. Johan heeft de macht, maar komt zelden bij Ajax en lijkt steeds meer afstand te willen bewaren.” Van Basten zet verder grote vraagtekens bij de voorgenomen benoeming van Edwin van der Sar als algemeen

directeur volgend jaar. “Van der Sar is een prima gozer. Goede keeper geweest. Maar om directeur van Ajax te worden, lijkt me enige zakelijke ervaring niet overbodig. Dat Edwin een cursus aan de Cruyff University heeft gevolgd, is schijnbaar nu al voldoende voor zo’n zware functie.”

Van Basten koesterde lang een warme band met Cruijff. “Ik heb Johan in mijn hoofd

zitten als een hartstikke leuke vent. Warm, gezellig, ik kwam bij hem thuis. Maar toen wij jaren geleden een akkefietje kregen over de wijze waarop Ajax bestuurd moet worden, ging hij echt vol in de aanval. Hij werd fel en onredelijk. Toen zijn we uit elkaar gegaan. ‘Jij komt er nog wel achter’, zei Johan. Nou, ik heb een paar jaar gewacht en ik weet nog steeds niet wat hij bedoelde.”

Foto: Archief

PSV moeizaam langs Cambuur

EINDHOVEN — PSV heeft gisteravond moeizaam de derde ronde van het KNVB-bekertoernooi bereikt. De Eindhovenaren gaven een 2-0-voorsprong weg en kregen de Friezen pas in de slotfase op de knieën: 3-2. Eredivisionist ADO Den Haag werd uitgeschakeld door amateurclub Genemuiden.

PSV leek op een eenvoudige overwinning af te stevenen en stond met rust op een riante voorsprong door een doelpunt van rechtsbuiten Jürgen Locadia en een schot van Santiago Arias dat door de onfortuinlijke Friese verdediger Kai Heerings van richting werd veranderd. Cambuur-spits Bartholomew Ogbeche zorgde na rust voor de ommekeer door een goed doelpunt in de 66e minuut en een benutte strafschop drie minuten later. Scheidsrechter Dennis Higler legde de bal tien minuten later weer op de stip, aan de andere kant. PSV-spits Luuk de Jong schoot de Eindhovenaren vanaf 11 meter naar de volgende ronde. De amateurs van Genemuiden zorgden voor de eer-

ste grote verrassing in het toernooi. Ze wonnen in de tweede ronde na verlenging (3-3) en strafschoppen (3-1) van ADO Den Haag. Kenji Gorré, Gianni Zuiverloon en Kevin Jansen misten vanaf 11 meter voor de Eredivisionist. ADO Den Haag mocht al blij zijn dat het niet al na verlenging door de hoofdklasser werd uitgeschakeld. Luccinio Marengo zorgde in de laatste minuut van de tweede helft van de verlenging voor 3-3. Ook FC Volendam liet zich verrassen. De koploper van de Eerste Divisie ging onderuit bij Lienden (0-1), de regerend algeheel kampioen van het amateurvoetbal. Guillano Grot tekende vlak voor rust voor de enige treffer van de topklasser. Sc Heerenveen doorstond een heet avondje in Breda.

De Friese club nam pas in de slotfase van het duel afstand van NAC. Henk Veerman passeerde doelman Jelle ten Rouwelaar in de 83e minuut met een stiftballetje (0-1). Nacer Barazite (derde minuut) en Rubio Rubin (94e minuut) bezorgden FC Utrecht een moeizame zege op ONS Sneek (2-0). Robbie Haemhouts tekende voor twee treffers van Willem II in het gewonnen duel met Dovo (0-3). Lesly de Sa bepaalde even voor tijd de eindstand. Noordwijk kon voor eigen publiek niet stunten tegen NEC (0-3). Christian Santos, Marcel Ritzmaier en Mohamed Rayhi scoorden voor de Nijmeegse club.

Sparta kwam met de schrik vrij. De ploeg van trainer Alex Pastoor had tegen tien man van topklasser OJC Rosmalen een verlenging nodig om te winnen: 3-4. Rangelo Janga en Michael Chacon rekenden namens FC Dordrecht al in de eerste helft af met de amateurs van Feyenoord (2-0).

Atlético koploper na zege

MADRID — Atlético Madrid heeft zich gisteren in ieder geval voor een dag aan kop van de Spaanse Primera División genesteld. De ploeg uit de hoofdstad versloeg Getafe met 2-0 en kwam daarmee op 12 pun-

ten uit vijf duels. Barcelona, dat net zo veel punten heeft, komt vandaag pas in actie, op bezoek bij Celta de Vigo. De zege op Getafe kwam moeizaam tot stand. Antoine Griezmann zette de thuisploeg al na vier mi-

nuten op voorsprong maar daarna was de ploeg van trainer Diego Simeone slordig in de afwerking. Griezmann besliste het duel met de laagvlieger uit de voorstad van Madrid pas in de slotminuut met zijn tweede treffer.

Lewandowski maakt 5 goals in 9 minuten

MÜNCHEN — Robert Lewandowski heeft gisteravond bij Bayern München een unieke prestatie geleverd. Hij scoorde in de topper tegen VfL Wolfsburg vijf keer binnen negen minuten.

De Poolse aanvaller kwam in de tweede helft van de topper tegen VfL Wolfsburg (5-1) bij een achterstand van 0-1 het veld in. Binnen een kwartier leidde de thuisclub met 5-1. Alle treffers kwamen op naam van Lewandowski, die in de 51e minuut zijn ongekende reeks begon en in de 60e minuut al nummer vijf produceerde. De ontketende Pool was kort daarna nog diverse keren dicht bij zijn zesde treffer, die echter uitbleef.

Lewandowski is de eerste speler in de Bundesliga die in negen minuten vijf keer wist te scoren. Hij loste Dieter Hoeness als recordhouder af, die in 1984 voor Bayern vijf keer scoorde in 22 minuten tegen Eintracht Braunschweig (6-0). Bij VfL Wolfsburg, dat door de grote problemen bij hoofdsponsor Volkswagen juist sterk behoefte had aan een succesje, had Bas Dost weer eens een basisplaats.

Robert Lewandowski heeft zijn derde van de avond gemaakt, Arturo Vidal (l) is er blij mee.

De Nederlandse aanvaller kwam vorige week in aanvaring met trainer Dieter Hecking, die hem wisselde in de rust van de thuiswedstrijd tegen CSKA Moskou (1-0) in de Champions League. Volgens de coach vertoonde Dost daarna een paar dagen kinderachtig en zelfzuchtig gedrag. In de competitiewedstrijd afgelopen zaterdag tegen Hertha BSC (2-0) kwam hij als getergde invaller twee keer tot scoren. In

München maakte Dost echter weinig indruk en moest hij in de 78e minuut naar de kant. Bayern, dat de Duitse Supercup eerder dit seizoen aan Wolfsburg moest laten, sloeg na de rust dankzij Lewandowski razendsnel toe. De ploeg van coach Pep Guardiola is na zes duels nog zonder puntverlies. Borussia Dortmund kan vandaag bij winst op Hoffenheim ook op 18 punten komen.

Foto: APF/Christof Stache

Zilver voor Van der Breggen in WK tijdrit

RICHMOND — Anna van der Breggen is gisteren bij de WK wielrennen in Richmond als tweede geëindigd op de individuele tijdrit bij de vrouwen. Van der Breggen moest alleen de Nieuw-Zeelandse Linda Villumsen voor zich dulden.

Het verschil na een kleine 30 kilometer was minder dan drie seconden. Het brons was voor titelverdedigster Lisa Brennauer uit Duitsland. Villumsen pakte al vijf keer eerder een medaille, nooit was het goud. De voormalig Deense was al drie keer derde en twee keer tweede geweest voordat ze op dertigjarige leeftijd het grootste succes uit haar loopbaan boekte. Ellen van Dijk, twee jaar geleden in Florence wereldkampioene, moest genoegen nemen met de zevende plaats. Van der Breggen, 25 jaar en

Foto: AFP

Anna van der Breggen op weg naar de zilveren medaille op het wereldkampioenschap tijdrijden in Virginia.

afkomstig uit het Overijsselse Hasselt, geldt ook voor zaterdag in de wegrace als een van de favorieten. Ze won dit jaar onder meer al de Giro Rosa, de Waalse Pijl en La Course by Le Tour op de Champs-Élysées. Vorig jaar

had ze een bijzonder pechvol WK toen ze tijdens de ploegentijdrit onderuit werd gereden door ploeggenote Anemiek van Vleuten. Van der Breggen liep daarbij een bekenbreuk op. Na het wegvalen van Marianne Vos, die dit jaar door tal van blessures

amper in actie kwam, werd ze een van de kopvrouwen van de Rabo-Liv-ploeg, waar ze inmiddels haar contract heeft verlengd. Vandaag is de tijdrit bij de mannen, met de Nederlander Tom Dumoulin als een van de favorieten.

Onverklaarbare terugval van Mercedes

SUZUKA — Het zelfvertrouwen van Lewis Hamilton heeft een flinke knauw gekregen door de zeperd in de Grand Prix van Singapore. De Mercedes van de Britse leider in het kampioenschap van de Formule 1 kon zondag niet tippen aan de Ferrari van racewinnaar Sebastian Vettel. Tot overmaat van ramp viel hij voortijdig uit.

De regerend wereldkampioen liet vandaag aan Britse media weten dat hij nog steeds niets begrijpt van de plotselinge terugval bij Mercedes. “Ik hoop dat dit eenmalig was, maar ik heb op dit moment geen informatie die mij het vertrouwen geeft dat we komend week-einde in Japan de snelheid weer terughebben”, aldus Hamilton. De Engelse coureur beleefde in Singapore zijn slechtste race van dit seizoen. In de kwalificaties eindigde hij als vijfde, terwijl hij in elf van de voorgaande twaalf races poleposition pakte. Vervolgens liep de race uit op een drama. “Het was op zijn zachtst uitgedrukt een vreemd week-einde. Ik heb punten verloren, maar het had erger gekund. Ik zoek naar een verklaring.” Zijn teamgenoot Nico Rosberg eindigde in Singapore als vierde. De nummer twee in de WK-stand liep 12 punten in op Hamilton, waardoor de Brit nog altijd een riant voorsprong koestert van 41 punten. De Duitser worstelde met dezelfde snelheidsproble-

men: “Het is niet best als je ineens zoveel snelheid kwijt bent en je weet niet waar het door komt. Want hoe kun je dan verbeteren? We kunnen alleen maar hopen dat in Japan alles weer op zijn plaats valt bij ons”, aldus Rosberg. Teambaas Christian Horner van concurrent Red Bull verwacht dat de Mercedesen op het circuit van Suzuka weer de vertrouwde suprematie zullen vertonen. “Hoewel het mij verbaasde dat ze in Singapore zo ver achter bleven. Wellicht dat het team de veranderingen die in de banden zijn doorgevoerd niet goed heeft opgepikt. Maar als Mercedes in Japan weer tegenvalt, dan is er werkelijk iets

Ziyech kiest definitief voor Marokko

ENSCHDEDE — Hakim Ziyech kiest definitief voor het nationale elftal van Marokko. Dat heeft de middenvelder van FC Twente gisteren laten weten op zijn Instagram-account. Ziyech poste een foto van de Marokkaanse vlag met daarbij de tekst: ‘het is definitief’.

Hij meldt zich over twee weken in Marokko voor oefenduels met Ivoorkust en Guinee. Ziyech werd in mei al eens geselecteerd voor het Nederlands elftal, maar haakte toen geblesseerd af voor het vriendschappelijke duel met de VS en de

kwalificatiewedstrijd tegen Letland. De middenvelder vertelde afgelopen zaterdag na het duel tussen FC Twente en SC Cambuur dat hij was uitgenodigd voor twee oefeninterlands van Marokko. Ziyech wist toen nog niet dat hij nooit meer voor Oranje mag uitkomen als hij voor Marokko heeft gevoetbald. Bondscoach Danny Blind heeft de speler van FC Twente zondag nog laten weten dat de technische staf van Oranje hem volgt. Die mededeling was voor Ziyech kennelijk onvoldoende om de twee oefeninterlands van Marokko af te zeggen.

De Maar breekt schouder

BIESCAS — Wielrenner en mountainbiker Marc de Maar is zondag in het ziekenhuis beland na een valpartij in Spanje. “Het ziet ernaar uit dat mijn schouder gebroken is”, meldde hij zelf op Twitter.

Röntgenfoto’s wezen dat naderhand ook uit. De Maar deed mee aan een mountainbikewedstrijd in de buurt van Biescas, in de regio Aragón. De 31-jarige Nederlander is niet de eerste renner van Team Roompot die zich in korte tijd zwaar blesseert. Ook Johnny Hoogerland en Dylan Groenewegen staan met breuken in respectievelijk hand en knieschijf aan de kant. De Maar is inmiddels thuis en hij kan nog lachen. “Al is dat waarschijnlijk van de pijnstillers”, grapt hij op Twitter. Nader onderzoek moest gisteren uitwijzen of een operatie noodzakelijk is en de artsen hebben goede hoop dat de breuk heelt zonder operatief te hoeven ingrijpen. Volgende week worden er nieuwe foto’s gemaakt om te kijken hoe het herstel vordert.

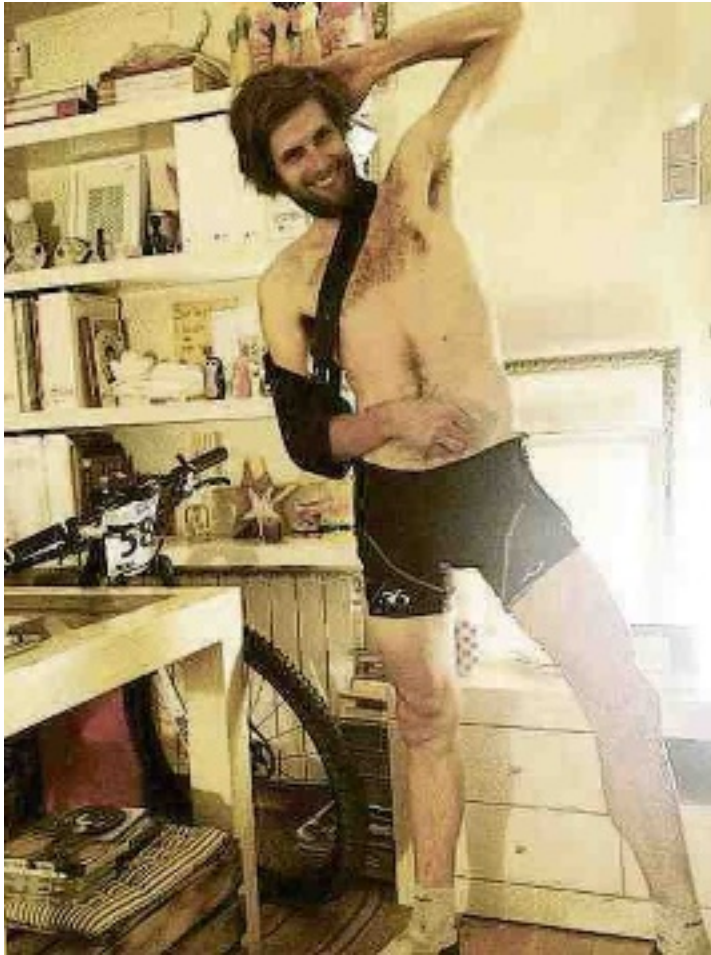

Foto: Twitter

Marc de Maar is thuis, met zijn arm in een mitella.